

LA TEMELIA FAMILIEI NU STĂ DOAR IUBIREA...

Familia este instituția cea mai veche din istoria omenirii, având o importanță existențială pentru destinul omenirii, ea fiind celula primordială a societății umane. Marele înțelept al lumii antice romane, Cicero, spunea despre familie că este „societatea cea dintâi, începutul și oarecum pepiniera statului”. Omul apare ca ființă biologică în istorie numai în cadrul familiei. Primele forme de organizare a vieții omenești pe pământ, triburile, gințile, națiunile și apoi umanitatea, în întregul ei, nu sunt altceva decât forme derivate, posterioare din această instituție-mamă, adică familia.

Aristotel spunea despre om că el nu este doar o ființă biologică, ci este o ființă socială, menită să viețuiască împreună, în comunitate, cu semenii săi, cu care trebuie să se desăvârșească și să-și găsească apoi măreția chemării sale. În cadrul familiei, persoana umană își dezvoltă facultățile și darurile date de Creatorul său. Având și o funcție educativă, în cadrul familiei se formează și se întăresc deprinderile bune, caracterele, morăvurile și tradițiile specifice fiecărei națiuni. În familie, copiii dobândesc cunoștința binelui și a răului. Părinții îi învață devotamentul și respectul re-

ciproc, ajungând apoi la cunoștința răspunderii lor față de cei cărora în chip responsabil le-au dat viață.

La temelia familiei nu stă doar iubirea, ci și spiritul de jertfă, care este una din pietrele de temelie ale vieții domestice. Omul, în familie, învață să fie folositor semenilor săi. Aici se întăresc puterile de muncă și se pun în mișcare energiile noastre interioare, spre folosul celor cu care trăim în comunitate. Familia a devenit în timp piatra de temelie pe care s-au zidit marile edificii ale lumii, adică națiunile. Patria este „Vaterland-ul” nostru, adică pământul părintesc lărgit. Dragostea ce o nutrim pentru patrie nu este altceva decât afecțiunea ce ne leagă față de căminul strămoșesc, de tată, de mamă, de frați, de surori, de semenii noștri, de toți cei care au același trecut cu noi, care vorbesc aceeași limbă, care locuiesc pe același teritoriu și care au aceleași aspirații de viitor.

Familia îl leagă astfel pe om de patrie. Fără ea, cuvintele „jertfă”, „neam”, „umanitate” rămân simple abstractizări. Devin modele pentru umanitate acele popoare care au în mijlocul lor familii deplin sănătoase, atât din punct de vedere sufleteș, cât și din punct de vedere

trupesc. Când familia degenerază, națiunea întreagă este în declin și, implicit, bunăstarea și cultura națiunii. La temelia familiei stă căsătoria, ea devenind prima societate naturală care se bazează pe legătura indisolubilă dintre bărbat și femeie, în care, apoi, se naște o lume mereu nouă, aceea a pruncilor – mlădițele vieții.

În familie, facem primul pas în univers, primul pas spre Creatorul nostru. Dacă putem spune despre familie că este izvor de viață, am putea totuși spune că, în același timp, familia este și izvor și viață, dar acest izvor nu curge dintr-o stâncă, ci din iubirea lui Dumnezeu, Creatorul nostru, Care rămâne pentru veșnicie nesecatul izvor al iubirii și al vieții. Astfel la baza vieții nu stă atomul, ci iubirea lui Dumnezeu. Iubirea îi îndeamnă pe doi tineri – bărbat și femeie – să se caute unul pe altul și cei doi devin prin căsătorie unul; în acel moment, omul lasă pe tatăl său și pe mama sa și se unește cu femeia sa, spre a alcătui un singur trup, o singură voință, mergând împreună pe cărarea Raiului.

† IOAN
MITROPOLIT AL BANATULUI ISTORIC

Bijuterii lirice

Chiar dacă

Chiar dacă mi se spune în oracol
Că nu mai am ce dăruî, n-ascult.
Mai pot să dau o seară de spectacol
În cinstea unei lacrimi de demult.

Chiar de s-au dus pe râpă toți arginții,
Și viile sub brume putrezesc,

Mai pot să dau din pivnițele minții
Câte un cântec și un vin domnesc.

Chiar dacă s-a rărit lumina toată
Și de petreceri nu mai am habar,
Mai cântă-n crâșma inimii o fată,
Și pot să vă mai dau câte-un pahar

Toamnă

În toamnă, frunza suferindă
Ține de ram c-un ultim spasm,
Parcă-ntr-o cupă se goleşte
Grădina de entuziasm.

Sub colb de brume parfumate,
Alcătuim același jind,

Șuvoi de mere spre edenuri
Discrete Eve le întind.

O, toamna mea interioară,
Mă-ncarci cu fructe și mă scuturi,
Precum se sprijină de aer
Biologia unor fluturi!

Damian URECHE

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Tradiție timișoreană susține că pe locul actualei piațete a fost martirizat Gheorghe Doja, în fierbinte vară a anului 1514; în timp, pe acest loc s-a ridicat un monument. Prin anii 1860 aici era o statuie a Fecioarei Măria.

Bulevardul 16 Decembrie 1989 (fost 6 Martie) desparte două cartiere: tot ce este la stânga (în sensul de mers spre Calea Șagului) este cartierul Elisabetin, tot ce este pe dreapta este cartierul Iosefin. Să recunoaștem că este o situație unică.

Unică este și piața care s-a format la intersecția acestui bulevard cu strada Gh. Doja: Piața Măria. Odată cu dezvoltarea cartierelor, municipalitatea a hotărât ca în acest loc să creeze o piață. Dar nu orice piață, ci una deosebită.

În anul 1906, László Székely, arhitectul-

Monumentul „Sfânta Maria” din Piața Maria

șef al orașului, a conturat profilul, a mobilat spațiul liber cu un monument. Vechea statuie a Fecioarei Măria este înlocuită cu un altar din

marmură de Carrara, sub care o altă statuie își așteaptă credincioșii. Grilajul metalic desparte monumentul de public. Unul din celebrii grădinari ai orașului construiește pe banii lui părculețul din jur.

Clădirile din piațetă sunt în stilul secesion, specific anilor 1900, clădirea (ce înglobează în interior și biserica) cultului reformat este în stil neogotic englez. Peste drum (dar în alt cartier) se înalță clădirea ce adăpostește odinioară casinoul bănățean.

Tramvaiele (liniile 1, 2, 6, 7, 8) se încrucișează ducând călătorii spre destinațiile lor.

În decembrie 1989, pe data de 16, lumea adunată aici trage pantograful unuia dintre tramvaie. Odată cu aceasta apare și primul îndemn, începe cu splendida săptămână a Timișoarei, cea care a înfruntat singură timp de 7 zile un regim căruia i-a semnat actul de deces.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PRIMARUL DARIUS ADRIAN POSTELNICU, LA HRAMUL BISERICII ORTODOXE

Data de 15 august, de sărbătoarea Adormirea Maicii Domnului, creștinii ortodocși din Jimbolia au sărbătorit și Hramul bisericii din oraș. Ocazie cu care, ca în fiecare an, preoții au susținut o Sfântă Liturghie festivă, în acest an nașii hramului fiind familia Tabeică din Jimbolia. După cum ne-au obișnuit, dând o atenție deosebită evenimentelor din sânul comunității, reprezentanții Primăriei Jimbolia nu au lipsit de la această sărbătoare, bucurându-se alături de jimbolieni, după agapa făcută în cinstea lor, la spectacolul folcloric susținut pe scena din fața bisericii ortodoxe.

TABĂRĂ MEȘTEȘUGĂREASCĂ PENTRU COPII, LA JIMBOLIA

ziunea Jimbolia.

În perioada 5 - 10 august, la Jimbolia a avut loc tabăra meșteșugărească pentru copii „Kaláka”. În cadrul taberei au fost organizate mai multe ateliere interactive, unde copiii au putut picta pe diferite materiale sau au aflat tainele prelucrării papurei sub coordonarea organizatorilor, anunță Televiziunea Jimbolia.

DEZBATERE PUBLICĂ PENTRU PROBLEMA MAIDANEZILOR DIN ORAȘ

În 30 august, de la ora 16, la sediul Primăriei Jimbolia a avut loc o dezbatere publică privind înființarea Serviciului specializat pentru gestionarea câinilor fără stăpân din oraș. La dezbatere au fost invitate să participe toate persoanele interesate, iar, de asemenea, jimboliienii s-au putut adresa și în scris pentru a-și face cunoscute opiniile sau sesizările referitoare la problema câinilor maidanezi și a necesității înființării unui serviciu care să managerizeze această chestiune.

KIRCHWEIH-UL BISERICII „SFÂNTUL WENDELIN” DIN JIMBOLIA

În perioada 10 – 11 august, a avut loc Kirchweih-ul bisericii romano-catolice „Sfântul Wendelin” din Jimbolia. Ca în fiecare an, tradițiile prilejuite de această sărbătoare a comunității au fost respectate. În prima zi, vineri, a avut loc ridicarea pomului de kirchweih în fața bisericii, apoi, alaiul a plecat de la sediul pompierilor jimbolieni pe străzile orașului, iar în cea de a doua zi, pornirea alaiului cu perechile îmbrăcate în porturi șvăbești s-a făcut de la Casa de Cultură, alături de oficialitățile lo-

cale, reprezentanți ai Detașamentului de Pompieri și ai altor instituții, nelipsit fiind și primarul orașului, domnul Darius Adrian Postelnicu. Sărbătoarea a continuat cu participarea la o slujbă la Biserica Romano-Catolică din Jimbolia, la finalul căreia au avut loc mult așteptatele obiceiuri, precum licitarea baticului, a pălăriei și a buchetului de rozmarin. Sărbătoarea s-a încheiat ca de fiecare dată, cu un mare și frumos bal organizat la cortul din curtea Casei de Cultură a orașului.

BURSĂ DE STUDII ÎN ANGLIA

Unul dintre elevii din Jimbolia ar putea fi fericitul beneficiar al unei burse de studii la una dintre cele mai prestigioase școli din Anglia. Bursa este finanțată din fonduri private și se acordă, începând din luna septembrie, pentru o perioadă de 4 – 5 ani. Beneficiarul acestui sprijin trebuie să îndeplinească mai multe condiții: să aibă domiciliul pe raza orașului Jimbolia, să fi împlinit vârsta de 13 ani (nu mai mult) până la data începerii școlii, să provină dintr-o familie cu dificultăți de ordin financiar, să aibă o situație școlară bună, să cunoască limba engleză cel puțin la nivel mediu, să demonstreze deprinderi de viață independentă, să aibă permisiunea

și susținerea familiei. Procesul de selecție include recomandarea dirigintelui, a profesorului de limbă engleză sau a directorului școlii, efectuarea unei anchete sociale, prezentarea școlii private din Anglia (septembrie 2018), acordul și angajamentul parental. Alegerea candidatului se va face prin concurs, dacă sunt mai mulți, în luna octombrie a acestui an, urmând ca elevul selectat să susțină un examen de limbă engleză Ukiset, în luna noiembrie, iar întocmirea dosarului și înscrierea la școala privată din Anglia se vor desfășura în luna decembrie. Pentru cei interesați, informații și detalii suplimentare puteți afla de la domnul Adrian Popa, la numărul de telefon 0721224220.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ADA MAXIM

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CURSĂ DIRECTĂ CHIȘINĂU-TIMIȘOARA-CHIȘINĂU, DE DUMINICĂ – 16 SEPTEMBRIE

CURSA COMPANIEI NAȚIONALE TAROM VA UNI DIN 2018, ANUL CENTENARULUI, ZONA DE VEST A ROMÂNIEI, BANATUL, CU REPUBLICA MOLDOVA

Zborul spre Chișinău, capitala Republicii Moldova, va face legătura între vestul țării și românii aflați dincolo de Prut. Cursele vor fi operate cu o aeronavă de tip ATR, de 3 ori pe săptămână, în fiecare marți, joi și sâmbătă, începând cu 17 septembrie.

DECOLARE CHIȘINĂU	ATERIZARE TIMIȘOARA	DECOLARE TIMIȘOARA	ATERIZARE CHIȘINĂU
Duminică	Luni	Luni	Luni
Ora 23.30	Ora 1.15	Ora 1.40	Ora 3.20
Miercuri, Vineri	Joi, Sâmbătă	Joi, Sâmbătă	Joi, Sâmbătă
Ora 23.30	Ora 1.15	Ora 3.50	Ora 5.30

„Ne bucurăm să adăugăm pe lista destinațiilor disponibile din Timișoara, a 8-a capitală și anume, Chișinău. Aeroportul Timișoara are o foarte bună colaborare cu compania națională Tarom, deoarece aceasta efectuează neîntrerupt zboruri de la Timișoara chiar de la înființarea sa, în urmă cu 64 de ani. Ne dorim ca această nouă cursă să fie una de succes și să se bucure de mulți pasageri, studenți, oameni de afaceri, turiști, care să circule între cele două orașe, astfel încât să se unească regiunea Banatului și a Crișanei cu Republica Moldova”, a declarat directorul Aeroportului, Daniel Idolu.

Chișinău este supranumit și orașul din piatră albă. Acest nume vine din faptul că foarte multe clădiri sunt construite dintr-o piatră albă de cal-

car, adusă din cariere vechi de pe vremea voievozilor.

Chișinăul este poarta spre întreaga Republică Moldova. De aici se poate vizita nu doar capitala, cu cele mai importante muzee de istorie, arheologie sau etnografie și frumoasele parcuri și grădini, dar și **Cetatea Soroca**, ridicată de Ștefan cel Mare și Petru Rareș, **Orhei** - cu schiturile și mănăstirile sale într-un peisaj de vis, **Cricova** - cu labirintul subteran, kilometri crame pline cu sticle de vin, **Cetatea Tighina** din cărțile de istorie și multe altele.

Din această vară, compania Tarom a introdus de la Timișoara și cursa către **Stuttgart** (din luna iulie) și către **Paris Charles de Gaulle** (din luna august), reușind astfel să apropie pe calea aerului românii de pretutindeni și să aducă turiști străini în regiunea Banat.

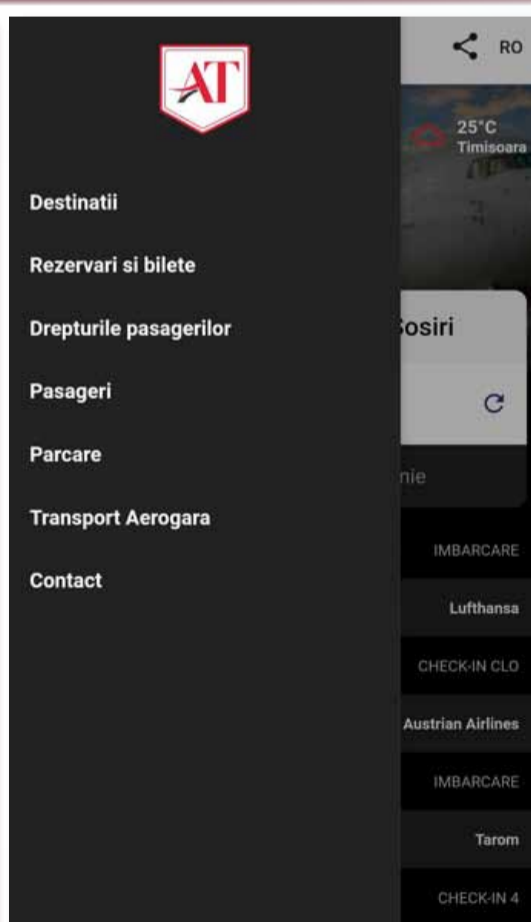

AEROTIM – aplicația online utilă informării ÎN TIMP REAL A PASAGERILOR

Aeroportul Internațional Timișoara – Traian Vuia deține din acest an o aplicație online care oferă pasagerilor informații actualizate în timp real cu privire la orarul zborurilor, servicii precum și alte tipuri de informații utile.

Aplicația poartă denumirea AEROTIM și poate fi instalată pe dispozitivele mobile. Acest tip de aplicație online vine cu o tehnologie nouă, care facilitează trecerea de la site-urile web, cu avantajul accesării printr-un icon de pe ecranul telefonului mobil sau al tabletei, încărcării mult mai rapide decât o pagină web clasică. Informațiile referitoare la programul zborurilor, transmise prin intermediul acestei platforme sunt actualizate în timp real și este disponibilă în prezent în limba română și engleză, iar în curând în limba maghiară și sârbă.

„Suntem conștienți de importanța prezenței informațiilor în mediul online și ne-am conformat celei mai utilizate și atractive variante de accesare a informației prin crearea acestei aplicații denumită AEROTIM.

Intenția noastră este aceea de a veni în sprijinul pasagerilor și nu numai, oferindu-le o variantă mai rapidă și facilă de căutare și informare asupra orarului de zboruri, serviciilor, drepturilor și noutăților apărute ce pot fi de interes pasagerilor. În prezent, aplicația este disponibilă în limba română și în limba engleză, dar în curând în limba maghiară și sârbă. Informarea online pentru noi reprezintă o prioritate, motiv pentru care oferim pasagerilor atât varianta unui site web, www.aerotim.ro, cât și o aplicație facilă și accesibilă, creată special pentru dispozitivele mobile”, a declarat directorul general Daniel Idolu.

Reamintim pe această cale pasagerilor faptul că administrația aeroportului nu este responsabilă pentru modificarea orelor de zbor, întâr-

zieri, reprogramări sau anulări ale zborurilor, acestea fiind actualizate în varianta online de către compania aeriană (responsabilă contractual în relația cu pasagerii) care operează respectivele zboruri le transmite administrației aeroportului.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL BIROULUI DE RELAȚII PUBLICE AL AEROPORTULUI

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

AM PROPUȘ SĂ SE PLANTEZE UN STEJAR DREPT REPLICĂ LA CEL PLANTAT DE AUTORITĂȚILE LOCALE LA 10 ANI DE LA UNIRE!

Prof. dr. DUMITRU TOMONI

Cu 24 de lucrări și peste 150 de studii și articole de istorie publicate, doctor în istorie și profesor la Liceul teoretic „Traian Vuia” din Făget, profesorul Dumitru Tomoni a fost recent premiat de către Societatea de Științe Istorice din România pentru contribuția publicistică și participarea la Programul Centenar al S.S.I.R. Potrivit domniei sale, distincția primită îl onorează, dar îl și obligă la mai multe inițiative, în același timp. „De aceea, am susținut propunerea conducerii Primăriei Făget de a ridica în această toamnă monumentul eroilor făgețeni și i-am identificat pe cei care au murit în cele două Războaie Mondiale și în lupta împotriva comunismului. În același timp, am propus să se planteze în

Parcul Unirii un stejar drept replică la cel plantat de autoritățile locale la 10 ani de la Unire, și să se monteze mai multe plăci comemorative, inclusiv pe casele unde au trăit delegații Făgetului la Marea Unire”, spune profesorul Tomoni. De altfel, o binemeritată recunoaștere a activității profesorului din Făget a venit și prin obținerea premiului „Aurelian Iordănescu”, în cadrul Școlii de vară a Societății de Științe Istorice din România, organizată în acest an la Arad, pentru Monografia Protopopiatului Ortodox Român al Făgetului. 300 de ani de existență atestată, Timișoara, Editura Partoș, 2017, semnată alături de autorii Ioan Cîpu și Bujor Păcurar, monografie care prezintă cronologic rolul jucat de protopopiat în evoluția istorică, culturală și spirituală a nord-estului Banatului. „Premierea Monografiei Protopopiatului Ortodox Român al Făgetului mi-a produs sentimente contradictorii: pe de o parte bucuria înmânării premiului „Aureli-

an Iordănescu” de către președintele Societății de Științe Istorice din România, prof. univ. dr. Bogdan Murgescu, iar pe de altă parte, regretul că profesorul și istoricul Ioan Cîpu nu s-au mai putut bucura de acest premiu. O pot face însă foștii elevi ai regretatului dascăl”, a mai spus profesorul Tomoni.

RUȚA DE LA FĂGET, O MARE SĂRBĂTOARE!

În 15 august a avut loc Ruga făgețeană, organizată de Primăria și Consiliul Lo-

cal Făget. Evenimentul a debutat la ora 18, cu o slujbă religioasă la Biserica ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului”, după care făgețenii și oaspeții lor s-au bucurat de un recital folcloric pe scena din Parcul central al orașului. În acest an, invitat special al rugii a fost interpretul Nicu Novac, care a încântat asistența alături de formația condusă de Rică Vulpe, împreună cu artiștii Nicoleta Novac, Costel Bambu și tânăra Alessandra Lazăr. De la marea sărbătoare nu puteau lipsi îndrăgiții dansatori ai Ansamblului Făgețean al Casei de Cultură din Făget, care au evoluat în deschiderea spectacolului alături de micuța, dar foarte talentată interpretă, Theea Patricia Ploscariu, deja cunoscută publicului bănățean.

PRIMĂRIA FĂGET ANGAJEAZĂ INSPECTOR PENTRU BIROUL ECONOMIC

Primăria orașului Făget organizează un concurs de recrutare pe funcția publică de execuție – inspector clasa I, grad profesional superior în cadrul Biroului economic. Proba scrisă va avea loc la sediul Primăriei, în 25 septembrie, ora 10, iar data și ora susținerii interviului va fi afișată odată cu rezultatele la proba scrisă. Cei interesați pot depune dosarele de înscriere la Biroul de resurse umane, dacă îndeplinesc toate condițiile prezentate pe site-ul Primăriei Făget, de unde pot afla și informații suplimentare referitoare la acest concurs.

„VATRA DE OLARI”, LA A 39-A EDIȚIE!

În 2 septembrie, la marginea satului Jupânești a avut loc cea de-a XXXIX-a ediție a evenimentului „Vatra de olari”, o manifestare unică în Banat. Oamenii locului și oaspeții lor au mers încă de dimineață în Poiana Olarilor, unde a fost deschisă o expoziție cu vânzare de ceramică utilitară, cu oale și vase din lut, după care s-au bucurat de un spectacol folcloric, susținut de solista de muzică populară Floare Hojda-Tomoioagă alături de ansamblurile folclorice „Junii Gugulani” – Caransebeș și „Făgețeană” – Făget. Evenimentul este organizat, anual, de Pri-

măria și Consiliul Local Făget, Casa de Cultură Făget și Centrul pentru Cultură și Artă Timiș, în ideea sprijinirii păstrării vechilor meșteșuguri și a promovării tradițiilor locale. Târgul Olarilor de la Jupânești este vizitat anual de sute de locuitori, în special din județele Timiș, Arad, Caraș-Severin și Hunedoara. Jupânești se află la 13 kilometri de Făget, iar pentru a ajunge acolo trebuie străbătute satele Bătești și Brănești, drumul pornind din apropierea ieșirii din orașul castanilor către Deva. Satul a fost recunoscut în trecut ca principală vatră a olarilor bănățeni.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ADA MAXIM

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DE LA BĂTRÂNUL BOSNIAC DJURO VRICHONOSSA, LA ARHIEPISCOPUL DE SARAJEVO

Anul 2018 este unul special, unul care marchează un moment foarte important în istoria Basilicii „Maria Radna”. Este anul în care icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, care a scăpat dintr-un mare incendiu, împlinește 350 de ani de existență în acest loc sfânt. Icoana are o ramă de 3,3 metri și a fost realizată de meșterul aurar al Împărătesei, având o poveste impresionantă.

Evenimentul solemn prin care s-a marcat acest moment deosebit a avut loc în această vară, prilej cu care s-au organizat pelerinaje și mii de credincioși, din vestul țării și nu numai, au fost prezenți, în cel mai mare loc de pelerinaj catolic din vestul țării, *Basilica Papală Maria Radna*. Celebrantul principal al întregului eveniment solemn și al Sfintei liturghii Pontificale a fost Arhiepiscopul de Sarajevo, Eminentă Sa, Cardinalul Vinko Puljić.

E bine să reținem că prima mănăstire a fost ridicată la Radna în anul 1520. Biserica de astăzi a fost clădită în 1767 și declarată Basilica Papală „Maica Harurilor”. Atestată documentar de peste 700 de ani, mănăstirea Maria Radna a primit în 1992 de la Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea titlul de *Basilica Papală Minor*, iar aici se găsește o icoană a Maicii Domnului cu pruncul Iisus, care este făcătoare de minuni, icoană care are o istorie deosebită, dar și tumultoasă precum și o însemnătate cu totul aparte pentru acest loc bi-

necuvântat și pentru orice credincios care îi trece pragul. Conform celor spuse de părintele paroh al Basilicii Papale „Maria Radna” - Andreas Reinholz, istoricul mănăstirii arată că în 1668 *Capela Fraților Franciscani* din Radna primește în dar o icoană tipărită pe hârtie într-o celebră tipografie din Provincia Vicenza din Italia.

Un bătrân bosniac, Djuro Vrichonossa, locuitor al Radnei, cumpărase de la un negustor italian ambulant o icoană tipărită pe hârtie în tipografia Remondini din Bassano del Grappa (Provincia icenza, Italia). După ani de zile, bătrânul a donat icoana „Capelei Fraților Franciscani” din Radna. Aceasta este Icoana Miraculoasă cinstită până în zilele noastre. În 1695, icoana a scăpat miraculos

dintr-un mare incendiu, când soldații otomani au dat foc capelei franciscanilor din Radna. Când biserica de la Radna a fost arsă din temelii și totul era cenușă, această icoană a fost recuperată la acele vremuri, fiind singura care a rezistat incendiului, intactă și doar puțin înnegrită. Icoana miraculoasă, o reprezentare a Sfintei Fecioare Maria de pe Muntele Carmel, este fixată astăzi pe o placă de lemn, cu marginile acoperite cu fâșii de brocat auriu. Din anul 1767, ea se află pe altarul principal al bisericii actuale.

Icoana se păstrează până în zilele noastre și se află într-o mare ramă de argint unicat adusă în 1771 de la Viena, fiind realizată de meșterul aurar oficial al curții imperiale, Joseph Moser. În 1820, Arhiepiscopul principe-primat al Ungariei, Alexander de Radna, consacră în mod solemn biserica, dăruind totodată icoanei miraculoase două coroane de aur. A cerut prin testament că după moarte inima sa să fie așezată spre odihnă în preajma icoanei Sfintei Fecioare Maria din Radna.

Basilica Papală Maria Radna a fost resfințită, în august 2015, după ce a fost restaurată complet cu fonduri europene, bani de la Guvern și donații ale enoriașilor. În cursul anului 2017, când s-au marcat 250 de ani de la sfințirea actualei biserici a mănăstirii, la Basilica Papală Maria Radna au mers peste 90 mii de credincioși.

LOCURI UNDE S-A SCRIS ISTORIA

Pentru iubitorii de artă și frumos, vara acestui an a fost încă de la început una plină de evenimente frumoase, interesante, adresate tuturor vârstelor, atât pe placul celor mai mici, cât și a celor mai mari dintre cetățenii orașului Lipova și nu numai.

Evenimentele tematice, fie că sunt dedicate Centenarului Marii Uniri sau pur și simplu artei în diversele ei forme, nu au lipsit nici în această lună de la Muzeul Orașului Lipova, unde în colaborare cu Centrul Cultural Județean Arad, Consiliul Județean Arad, Complexul Muzeal Arad și alte instituții sau organizații locale sau județene, în ultima perioadă s-au organizat aproape săptămânal activități și evenimente care au atins subiecte, domenii sau momente

din istorie dintre cele mai diversificate.

Toate aceste evenimente sunt dedicate publicului lipovan, dar și tuturor celor care ajung din exterior și trec pragul orașului Lipova, indiferent de vârstă.

Finanțat prin Administrația Fondului Cultural Național și Consiliul Județean Arad, proiectul educațional intitulat „Arad 1918 - Locuri unde s-a scris istoria” s-a desfășurat la Muzeul Orașului Lipova sub forma unei Școli de Vară, cu ateliere de creație organizate tematic, pentru copiii din Orașul Lipova.

Odată ce au pășit pe porțile Muzeului din Lipova, casa celui care a fost Sever Bocu, toți cei prezenți, atât copiii, cât și părinți, bunici, profesori, muzeografi sau alți invitați speciali,

au avut ocazia să se întoarcă puțin în timp și să se întâlnească cu istoria și cu arădenii care au construit România Mare.

EXPOZIȚIA DE PICTURĂ DUO CROMATIC

Un alt eveniment, de data aceasta dedicat artei cromatice, picturii și culorilor care mai de care mai frumoase și captivante l-a constituit vernisajul Expoziției de pictură „DUO CROMATIC”, al artistelor în arta picturii Ana Maria Chira și Maria Lucan, a avut loc duminică, 15 iulie, începând cu ora 17:00, în sala muzeului aflată în gangul de lângă intrarea principală a Muzeului Orașului Lipova.

Vernisajul expoziției s-a bucurat de prezența unui public numeros, iubitori ai artei plastice, cromatică și povești spuse prin tehnica pensulei și culorilor, fiind prezenți într-un număr destul de mare la Muzeul Orașului Lipova, pentru a vedea lucrările expuse și pentru a le felicita personal pe cele două artiste desăvârșite care au făcut posibilă această expoziție deosebită.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

În zilele de 8 și 9 septembrie, în frumoasa comună Giarmata, situată la 13 kilometri de capitala Banatului, Timișoara, a fost o petrecere ca în povești. Oamenii cu mic cu mare s-au reunit în Parcul Izvor, de la ora 17.00, unde a avut loc un senzațional spectacol folcloric. Ei s-au distrat până târziu în noapte. A fost Ruga comunei Giarmata, cu manifestări tradiționale care au loc an de an cu prilejul sărbătorii creștine Nașterea Maicii Domnului.

DUMNEZEU SĂ FIE CU GIARMATA!

Dimineața, la ora 10.00, Ruga a început cu Slujba religioasă la Biserica Ortodoxă, după aceea a avut loc tradiționala horă în fața lăcașului sfânt, la care au participat peste 300 de credincioși, alături de autoritățile locale, în frunte cu întâiul om al comunei, harnicul și destoinicul primar Virgil Bunescu. Apoi, toți credincioșii au participat la o agapă creștinească organizată de parohie, în colaborare cu Primăria și Consiliul local. A fost un lucru extraordinar.

Oamenii, după ce au ascultat Slujba religioasă și au horit, s-au înfruptat gratis și cu mare bucurie din darurile gastronomice oferite.

„Ei au fost foarte mulțumiți, de aceea eu am încercat, întotdeauna, în activitățile pe care le-am organizat, să pun accentul și pe latura umană, sufletească, fiindcă asta ne apropie mai mult și ne caracterizează ca ființe umane sensibile.

Am încercat să arăt că mai întâi suntem oameni afectivi și de aceea trebuie să ne ajutăm și să fim buni și generoși. Ca în fiecare an încercăm să organizăm o festivitate frumoasă care să ajungă la sufletele oamenilor. Astfel, eforturile noastre sunt răsplătite, fiindcă tot ceea ce am făcut în 8 septembrie a fost pentru locuitorii comunei. Ruga la Giarmata a devenit un punct de referință pentru această zonă din jurul Timișoarei și de aceea în fiecare an este o provocare pentru noi pentru a o organiza cât mai bine și cetățenii să fie mulțumiți. Dorim ca anul viitor să oferim locuitorilor o rugă ca în povești. Dumnezeu să fie cu Giarmata, Doamne ajută”, a declarat Virgil Bunescu.

GIARMATA ESTE PE MÂINI BUNE !

Trebuie să remarcăm armonia care există în localitate. Pe scenă au fost alături de domnul primar Virgil Bunescu mai mulți consilieri tineri,

nu numai colegi de partid, de aceeași culoare politică, ci și din opoziție, tineri care reprezintă viitorul localității și pe mâna cărora va rămâne Giarmata.

„Sper ca ei să înțeleagă că această comună are nevoie de oameni întreprinzători, harnici, corecți și dedicați în tot ceea ce fac spre folosul și binele localității. Am avut alături de mine pe scenă un viceprimar tânăr cu ambiții mari, dar și consilieri la fel de tineri atât din opoziție, cât și de la putere, fiindcă în politică trebuie să fii deschis, iar alternanța la putere înseamnă că trebuie să dai cuvântul tuturor, indiferent de ce parte sunt. Tinerii aceștia sunt modești, dar inteligenți, manageri buni, foarte harnici și dedicați interesului comunei. Pe viitor oamenii trebuie să conteze pe ei, fiindcă merită. Este clar că localitatea este și va fi pe mâini bune”, a mai spus domnul Bunescu.

Drapelul tricolor este icoana României † Ioan, Mitropolit al Banatului istoric

Domnul primar, având în dreapta imaginii, conducerea județului Timiș

Pepe...

O cântăreață fără vârstă: Sava Negrean

În fața scenei, un numeros public

Gazde și goști, cinstindu-se la ceas de sărbătoare

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

RUGA BĂNĂȚEANĂ DE LA REMETEA MARE

În frumoasa comună Remetea Mare aflată la 13 kilometri de Timișoara a avut loc cea mai importantă sărbătoare cultural-religioasă a localității – Ruga – cu prilejul Adormirii Maicii Domnului, în data de 15 august. Sătenii, cu mic cu mare, s-au îmbrăcat cu cele mai elegante haine, și-au pus în picioare cea mai bună încălțăminte, iar la ora 17.00 s-au reunit la biserică, unde a avut loc sfânta Slujbă religioasă, susținută de un sobor de preoți, în frunte cu Preaonorății Părinți Vasile Cioțau și Marius Sfercoci.

Bineînțeles că primul om al comunei, harnicul și destoinicul primar Ilie Golubov nu putea să lipsească de la eveniment. Alături de distinsa sa soție, el a asistat la serviciul religios, iar la final i-a invitat pe toți cei prezenți la marea distracție cu joc și voie bună, din curtea căminului cultural.

RUGA ADUNĂ FII SATULUI LA PRĂZNUIRE

Trebuie să prezentăm încă de la început cuvântul de învățătură al preotului **Marius Sfercoci**, spus cu acest prilej credincioșilor. „Ruga este sărbătoarea care adună fiii acestei comune la un moment de prăznuire. Care este folosul pe care îl primim de la această mare sărbătoare a Sfintei Marii? Prin adormirea sa, Maica Domnului o umple de slavă și de harul învierii. Maica Domnului nu merge singură înaintea lui Dumnezeu, ci având în brațele sale pe Fiul său. Maica Domnului este cea mai bună mamă, cea mai curată, este Maica sufletelor noastre. Astăzi o rugăm și noi să mergem înaintea Fiului său, având în brațele ei și pe noi, pe familiile noastre și pe copiii noștri. Cu rugăciunile sale să curățească limba noastră și să ne dăruiască gândul cel bun. O rugăm ca să ne ajute să avem și noi dispoziția de a dăruii celorlalți. Fericit este cel care dăruiește mai presus decât cel care primește. De aceea o rugăm ca să ne ajute și pe noi azi să păstrăm acel cuget modest, acel cuget smerit să ne dea acea stare a spiritului de cumințenie și credință în Dumnezeu. Maica Domnului te rugăm să ai grijă și de noi, de familiile noastre și de toți cei dragi

și pe toți să ne aduci lângă Fiul tău”.

Așadar, după Sfânta Slujbă, credincioșii, în frunte cu edilul Ilie Golubov, cu viceprimarul Vasile Boșoschi, și cu celelalte oficialități și invitați, alături de dansatorii de la Ansamblul „Flori Remetene”, îmbrăcați în minunate costume populare, s-au îndreptat încet-încet pe șoseaua centrală către căminul cultural în ritmul muzicii. Aici, îi așteptau îndrăgitele interprete de muzică folclorică, Ramona Miheț și Lioara Boșcu, și imediat a început distracția. Surpriza serii a fost reprezentată de micuții dansatori care au susținut un admirabil spectacol, coordonați de frumoasa coregrafă Desdemona Toma, spre încântarea celor prezenți.

RUGA REPREZINTĂ O BUCURIE PENTRU TOȚI LOCUITORII, DAR ȘI PENTRU INVITAȘI

„La Remetea Mare, ca în fiecare an, pe data de 15 august sărbătorim Hramul bisericii și Ruga, cu prilejul Adormirii Maicii Domnului. Are loc marea slujbă religioasă, tăierea colacului și stropirea cu vin. După aceea urmează jocul, dansul și voia bună la căminul cultural, unde participă sătenii, până în zorii zilei. Ruga este o sărbătoare tradițională din moși strămoși și reprezintă o bucurie pentru toți locuitorii, dar și pentru invitați - rude și prieteni. Ruga este cea mai importantă manifestare culturală a comunei care se ține an de an”, ne-a spus domnul **Ilie Golubov**, edilul comunei.

Domnul primar Ilie Golubov, anunță deschiderea rugii

Ziua a fost o sărbătoare și pentru comercianți. Ei și-au întins tarabele cu o ofertă foarte diversă de produse, de unde oamenii puteau cumpăra tot ceea ce doreau. Mai mult, pentru pofticioși au fost întinse și grătarele unde se pârjoleau micii și frigăruiele.

LA REMETEA, SUNTEM CA ÎNTR-O FAMILIE

După minunatul spectacol dat de copiii de la Flori Remetene, inimoasa Desdemona ne-a explicat cum este să muncească așa cu micuții dansatori. „E o încântare să lucrezi cu ei, mai ales pentru o asemenea mare sărbătoare cum este Ruga. Activitatea cu ei pe mine mă încarcă cu energie, de aceea fac ceea ce fac. Eu sunt dansatoare de 36 de ani. Îmi place foarte mult dansul și cu copiii lucrez cu mare drag și bucurie pentru promovarea folclorului și a transmite mai departe ceea ce eu am învățat. Deja ne pregătim pentru „Lada cu zestre” pentru ediția din 2019. Vrem să facem o figură frumoasă acolo cu micuții dansatori. Vrem să reintrăm în circuit, după o pauză”, a spus Desdemona. Viceprimarul **Vasile Boșoschi** a venit cu explicații în sprijinul celor spuse de Desdemona. „Trebuie să remarcăm activitatea excelentă a instructoarei de dansuri, doamna Desdemona, care coordonează grupa de copii. I-a luat de la zero, iar în câteva luni i-a învățat cu succes multe dansuri. Micii dansatori se simt ca într-o familie și au participat chiar la

Muzeul Satului Bănățean de la Timișoara la spectacole. Aici, la Remetea, suntem ca într-o familie, iar împreună reușim să facem lucruri minunate. Noi ne bucurăm că localitatea participă la evenimentele culturale, fiindcă numai așa micuții dansatori devin tot mai buni. Mai mult, de sărbătorile de iarnă avem în proiect să mergem să colindăm prin localitate, împreună cu preotul. Adormirea Maicii Domnului este una dintre sărbătorile religioase foarte importante pe care le păstrează comuna și marchează Ruga și Hramul Bisericii Remetea Mare”, a declarat domnul viceprimar.

CÂND VIN ÎN ACEASTĂ LOCALITATE OBSERV CUM COMUNA SE DEZVOLTĂ DE LA AN LA AN

Invitat special la eveniment a fost tânărul consilier județean **Alexandru Iovescu**, de aceea am dorit să îi aflăm și punctul lui de vedere. El ne-a declarat: „Este al treilea an de când particip la această importantă sărbătoare religioasă a comunei Remetea Mare, la invitația administrației locale și a comunității. Este foarte bine să ne păstrăm tradițiile creștine și să le promovăm, iar Ruga bănățeană asta face. De fiecare dată când vin în această localitate descopăr lucruri noi și observ cum comuna se dezvoltă de la an la an. Felicit comunitatea și administrația pentru minunatele lucruri frumoase pe care le face”.

PROIECTELE PRIMARULUI ILIE GOLUBOV

Cu acest prilej, am aflat și de viitoarele proiecte de dezvoltare a comunei și de cele care sunt în derulare. „Primăria Remetea Mare desfășoară mai multe proiecte. Au loc lucrările de împrejurire a cimitirelor cu graduri noi și se fac capetele din Remetea și Ianova. De asemenea, vor fi construite terenuri sintetice pentru desfășurarea activităților sportive. În plus va fi ridicată din bugetul propriu al localității și o clădire nouă, mare și modernă care va găzdui primăria. Investiția s-ar ridica la zece miliarde de lei vechi”, mi-a mărturisit domnul primar Ilie Golubov, într-un moment de răgaz al rugii.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ZILELE DUMBRĂVIȚEI

24 – 26 AUGUST 2018

rica Reformată Dumbrăvița a avut loc un concert extraordinar de orgă și vioară, susținut de tinerii muziceni Andreas Schein și Sabin Zeno Argintaru, iar seara, jocul și voia bună au fost întreținute de cunoscute nume de muzică populară.

Duminică, spectacolul muzical coregrafic a fost susținut de Ansamblul Dumbrăvițean, Hora Balințului și Zestrea Șagu.

Pe scenă au mai urcat pentru publicul dumbrăvițean, ce a aplaudat îndelung, copiii

În fiecare an, la Dumbrăvița se desfășoară numeroase evenimente pe teme diverse, fie că sunt artistice, sportive, culturale sau de expertiză. La sfârșitul verii, însă „Zilele Dumbrăviței”, pe parcursul a trei zile, înmănunchează toate aceste manifestări într-un buchet. Vremea a fost prielnică, nici prea cald, nici prea rece, astfel că dumbrăvițenii au venit din vacanță pentru a petrece la sărbătoarea satului cu familii, cu prieteni, cu invitați. Au fost trei zile de sărbătoare cu evenimente sportive și culturale care au avut în fiecare seară program artistic cu cei mai îndrăgiți soliști, cu ansambluri de dansuri, cu formații de muzică, care au încântat spectatorii prezenți.

Astfel, în 24 august, pe terenul de sport a avut loc turneul de fotbal pentru juniori, la sala polivalentă, turneul de tenis de masă, baschet și handbal, concursul de biciclete pentru toate vârstele „Cupa Pădurea Verde”.

În parcul central, artistul Bogdan Nueleanu a „predat” tinerilor învățăcei arta modelajului, iar la sala de festivități doamna prof. univ. Maria Oroșan-Telea a conferențiat pe tema „Arta contemporană în spațiul public”.

Seara, pe scena din Parcul Central, au concertat: Alexandra Mitroi, Stage5, Stino Grand și legendara formație maghiară 3+2.

Sâmbătă, pe terenul de sport s-a desfășurat tradiționalul turneu de fotbal. La 16.30 la Bise-

de la Grădinița Dumbrăvița, formația „Spark” și „Ritmice Dance”, grupul „Gospodinele” și formații artistice din Ungaria și Serbia.

Din peisajul ospățului nu au lipsit berea rece, micii și cârnăciorii, dulciuri sau porumb fiert. Copiii s-au putut distra în voie pe mași-

nuțe, ringhișpir sau pe trenulețul special adus.

Protagonistii întrecerilor sportive au fost răsplătiți de conducerea Primăriei Dumbrăvița, cu diplome și medalii.

Domnul primar Victor Malac a fost prezent la toate manifestările, a susținut și însuflețit atmosfera prin premiile acordate, prin îndemnuri și strângeri de mâini.

Cum era și firesc, administrația Primăriei Dumbrăvița s-a pregătit cu un cadru festiv să-și primească oaspeții. Astfel încât, ședința

festivă, organizată duminică la ora prânzului, a fost onorată de delegațiile și reprezentanții localităților înfrățite din Ungaria și Serbia, dar și de delegația Consiliului Județean Timiș.

Domnul primar Victor Malac a avut un discurs aplicat, cu trecerea în revistă a realizărilor din ultimul an. În fața consilierilor și a invitaților, se găsea o broșură cu toate proiectele cu finanțare europeană atrase de Primăria Dumbrăvița. S-a vorbit de ritmul de dezvoltare a localității, de întinerirea satului, de sprijinirea învățământului și crearea condițiilor educaționale.

La acest moment aniversar, când se împlinesc 127 de ani de atestare documentară, primarul Victor Malac a înmănat diplome de excelență pentru 10 personalități din localitate care s-au remarcat în diferite domenii de activitate.

Din lista premiaților au făcut parte: Diana Popa – elevă, 14 ani; Silvia Alda – elevă, 18 ani; Mircea Otescu – profesor; Vasile Paucel – profesor; Aurica Popa – educatoare; Artemizia Ciceo – educatoare; András Gyömbér – profesor; Géza Szilágyi – primarul Dumbrăviței între 1993-2012; Gheorghe Kadar – primarul Dumbrăviței între 1972-1979; Sorin Bălu – antrenor principal de fotbal – ACS Dumbrăvița.

Conform programului, de la ora 21:30, „Zilele Dumbrăviței” s-au încheiat cu splendide focuri de artificii.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

TOATĂ ACEASTĂ DEZVOLTARE DE LOCUINȚE AR TREBUI SĂ REZOLVE PROBLEMELE LOCATIVE PENTRU TINERII DIN MUNICIPIU

FRANCISC BOLDEA, PRIMAR AL MUNICIPIULUI LUÇOJ

lângă actualul cartier de case Militari, amplasat pe locul fostei unități militare de infanterie.

Nevoia crescută de locuințe reprezintă un fapt real în România acestor ani, în care, în cea mai mare parte a țării se construiește puțin sau deloc. Ei bine, la Lugoj urmează să se ridice un nou cartier rezidențial, pe terenul din fața fostei întreprinderi „IURT”,

„Vestea bună pentru dezvoltarea imobiliară a orașului – ne-a spus domnul Francisc Boldea, edilul municipiului Lugoj - este că marți, 28 august, s-a trecut de faza dezbaterii publice pentru ridicarea a 600 de noi locuințe de tip case. Până acum noi am eliberat certificatul de urbanism, iar ei au primit toate avizele necesare demarării lucrărilor.

În ședința de consiliu local, din 27 septembrie, vom propune aprobarea autorizației de construcție pe baza căreia pot să înceapă lucrările. Sunt prevăzute locuințe individuale în tandem, locuințe individuale cu câte șase apartamente, locuințe colective p+2. În plus se va construi o grădiniță și o școală generală cu clasele I – VIII. Va fi un cartier

frumos cu străzi principale ce vor avea o lățime de până la 15 metri și străzi secundare cu o lățime de 13 metri.

Noul cartier va fi racordat la utilități, energie electrică, internet, apă-canal și gaz. În prezent pe raza municipiului sunt în diferite stadii de lucru sau în pregătire 1260 de case, la care se adaugă două blocuri ANL cu 60 de apartamente cu două camere. Au început lucrările la noul cartier de blocuri de pe strada Crișan și se lucrează la cartierul de case de pe drumul Buziașului, pe locul fostelor sere. Toată această dezvoltare de locuințe ar trebui să rezolve problemele locative pentru tinerii din municipiu”, a conchis domnul primar.

O ISTORIOARĂ DE ȚINUT MÎNTE

Pornind de la ideea că omul nu trebuie să facă din nevoile sale personale motivul pentru a munci, consemnez pentru tinerii cititori ai paginii noastre – și nu numai – această istorioară în care se reflectă în chip delicat ideea de mai sus: „Împăratul Hadrian se plimba pe țârm, în apropiere de Tiberiada. Văzu un bătrân care săpa pământul pentru a planta copaci.

- Bătrâne, îi spuse el, dacă ai fi muncit atunci când ai fost tânăr, n-ai fi fost nevoit să te chinui în felul acesta la bătrânețe.

- Am muncit tot atât de mult când am fost tânăr, răspunse moșneagul, dar Domnul din ceruri s-a purtat cu mine după cum i-a fost voia.

Împăratul Hadrian îl întrebă ce vârstă are și află că are 100 de ani.

- O sută de ani și te mai chinui să sapi pământul pentru a planta copaci? Îți închipui că o să mănânci din roadele lor?

- Dacă o să merit, voi mânca; dacă nu, așa cum părinții mei au trudit pentru mine, tot așa muncesc și eu pentru copiii mei.”

DASCĂLI DE ELITĂ, ȘCOALĂ DE PRESTIGIU

Întrebând un medic dacă îmi poate rezuma genetica în câteva cuvinte, acesta mi-a spus: „Așchia nu sare departe de trunchi”. Mi-am reamintit această definiție, atunci când l-am cunoscut pe domnul prof. dr. Aurelian Sima, directorul Colegiului Național „Coriolan Brediceanu” din Lugoj și fiu al destoinicului fost edil al comunei V.V.Delamarina, Ioan Sima. „Da - mi-am spus la capătul întrevederii – avea dreptate poetul: „Din stejar, stejar răsare...”

Vizitând această instituție glorioasă de învățământ aflată în municipiul Lugoj, am remarcat, dincolo de ordinea și curățenia care domnea chiar și în perioada verii când se desfășurau lucrări de reabilitare a unor spații, grija pe care acest foarte tânăr conducător o acordă instituției căreia, prin devotamentul său, i-a dobândit o recunoaștere valorică de necontestat.

Era bucuros pentru că, mi-a spus domnia sa, „Dacă anul trecut am reușit să primim o sponsorizare de 15 calculatoare de la Autoliv și încă 10 de la L.C. Electronic SRL, în acest an, discuția pe care am inițiat-o în primăvară cu directorul Băncii Transilvania, Nicolae Zgriba, a dat roade, spre bucuria noastră, și am primit din partea sa 15 calculatoare complet echipate și două imprimante. Le mulțumesc frumos pentru sponsorizarea acordată școlii noastre și pe această cale îndemn agenții economici, precum și alte bănci, să ia ca bun exemplu și să ajute toate școlile din oraș pentru ca acestea să își îmbunătățească baza materială.”

Rubrica geniului

RUGĂCIUNEA MEA

TUDOR ARGHEZI

Rugăciunea mea nu este „Dă-mi, Doamne, și mai dă-mi”. Dumnezeu ar bănuși că mă iubesc și că nimic nu mi-ajunge, și m-aș rușina. Că mi-ar da el o moșie sau o împărăție, ce câștig aș avea? Să mă mândresc? Dinaintea cui? A celor ce pier peste un ceas ori peste câteva zile? Dinaintea slugilor? A lingăilor? Gura mea nu poate să dumice mai mult, dacă aș avea o împărăție, decât gura plugarului, care lângă plugul oprit în lumină ospătează cu mălai. Și tu nici o zi mai mult nu vei putea să adaogi zilelor tale, zadarnice și goale.

Bogat, adu-ți aminte că n-ai folosit niciodată și că ai mințit todeauna. Averea este iertată numai folosind și acolora care n-au agonisit-o. De jur împrejurul tău oamenii suferă de foame și oboseală. Tu nu te-ai ostenit să-i înveți și să-i liniștești. Nici pâine n-ai dat, nici veștminte, nici slovă. Ai adunat ca un neghiob și te-ai îngrijit de ghemul tău de mațe. Ai avut o bătaură și ai râvnit un câmp; ți-a venit câmpul și vrei o treaptă. Te-ai târât și ai ajuns-o: uită-te îndărătul tău, uită-te înnainte: șchioapeți între două goluri și între două morminte. Cel din față e mormântul tău.

Sport

„FATA DE AUR” A LUÇOJULUI

la întrecerile pentru Campionatul European.

Judoکا Alexandra Mazilu, de 19 ani, a realizat o nouă performanță notabilă, urcând pe prima treaptă a podiumului de premiere, la categoria 78 kg, din cadrul Cupei Europene, rezervată juniorilor.

Cu un palmares impresionant, fiind deținătoarea a numeroase medalii naționale și internaționale la toate nivelurile de vârstă, Alexandra Mazilu a participat de trei ori la Campionatul European, edițiile 2014 și 2015, la cadeti, și în 2016, la tineret și de șase ori la Campionatul Balcanic (cinci medalii balcanice de aur). Alexandra este studentă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Babeș-Bolyai, din Cluj-Napoca și va participa, în această lună, cu lotul național al României

Din albumul cu poze frumoase

Domnul primar Francisc Boldea urmând datina Banatului alături de tinerii orașului său

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„NE-AM LUAT UN ANGAJAMENT ȘI ÎL VOM DUCE LA CAPĂT ÎMPREUNĂ!”

BRIAN FILIMON, PRIMARUL COMUNEI MĂURENI

De la profesor de sport și fotbalist cunoscut în vestul țării, Brian Filimon adună aprecieri și pentru activitatea sa de primar al comunei Măureni. Schimbarea la față a localităților Măureni și Șoșdea prinde contur, de la an la an, prin proiectele demarate de administrația locală, iar edilul are încredere că lucrurile vor merge și mai bine în perioada următoare și că va duce la capăt obiectivele propuse. „Fiind

foarte atașat de comunitatea mea, am analizat și am considerat că pot să fac lucruri frumoase împreună cu o echipă bună. Bineînțeles că am alte priorități acum, chiar dacă nu am renunțat la fotbal, dar e important să ne canalizăm toată atenția și eforturile către bunăstarea comunei. Am amenajat zonele centrale, am avut în vedere importanța spațiilor verzi, asigurarea unui mijloc de transport permanent către Reșița, iluminatul public pe led, cât și înființarea unei mici piețe agroalimentare pentru locuitorii din zonă. De asemenea, s-au rezolvat și problemele legate de inundațiile din zonă. Sunt multe proiecte realizate. Proiectele importante pentru dezvoltarea comunei rămân, însă, lucrările pen-

tru canalizare și asfaltarea străzilor, iar acum ne axăm și pe necesitatea construirii unei grădinițe noi la Șoșdea, o investiție de circa 900.000 de lei, din care 700.000 de lei sunt de la Ministerul Educației, iar Primăria Măureni a alocat o cofinanțare de 200.000 de lei. Sunt lucruri normale, pe care un primar și un om care a primit încrederea cetățenilor, chiar dacă vine dintr-un alt mediu – al sportului, e obligat să le facă. Atât timp cât cetățenii ne sprijină, vom încerca să realizăm cât mai multe lucruri. Când am venit la Primărie, ne-am luat un angajament și îl vom duce la capăt împreună”, spune primarul Brian Filimon.

BUN VENIT!

Primăria și Consiliul local Măureni urează tuturor școlărilor și preșcolărilor mult succes în noul an școlar 2018-2019 și, de asemenea, bun venit în școlile și grădinițele din localitate, care în acest an îi așteaptă cu brațele deschise și cu multe îmbunătățiri care au avut loc în această vară.

Primăria și Consiliul local Măureni urează tuturor școlărilor și preșcolărilor mult succes în

CADASTRAREA, LA FINAL

La Măureni, lucrările de cadastrare, atât din intravilan, cât și extravilan, sunt aproape finalizate, anunță primarul Brian Filimon. „A fost greu, în sensul că au mai apărut nereguli în teren, suprapuneri, și la verificare apăreau diferențe între măsurători și ceea ce era pe hârtie și în calculator. Însă, până la urmă s-au rezolvat. Proiectul presupune înregistrarea imobilelor în situația integrată gratuit și s-a derulat prin intermediul autorităților locale, mai exact Oficiul de cadastru și Publicitate Imobiliară a pus bani la dispoziția primăriilor, care au angajat un prestator pentru realizarea măsurătorilor, urmând ca ulterior lucrările să fie recepționate și introduse în baza de date de către OCPI.

LEGĂTURA DINTRE IMUNITATE ȘI COLECTIVITATE, ÎN RÂNDUL COPIILOR

Sfatul medicului Răzvan Pitulice, de la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Louis Turcanu” Timișoara, pentru părinții elevilor din Măureni.

Odată cu începerea școlii, copiii reintră în colectivitate, iar acest fapt implică reluarea activităților într-un mediu destul de aglomerat, lucru care duce implicit la răspândirea cu ușurință a răcelilor sezoniere, a bolilor copilăriei și a altor afecțiuni ce aduc în discuție imunitatea.

În jurul vârstei de 3 ani, preșcolarii sunt dați la grădiniță, moment în care, la intrarea în comunitate, inevitabil aceștia contactează diverse infecții, de cele mai multe ori respiratorii, deseori virale (care se tratează fără antibiotice). Astfel,

părinții își pun probleme serioase legate de a-l mai trimite pe copil la grădiniță sau nu, mai ales când unii dintre ei au două-trei episoade de răceală într-o singură lună. Care ar fi alegerea corectă? Bineînțeles că atunci când copilul este bolnav, atitudinea corectă este să-l ținem acasă câteva zile, în funcție de evoluția bolii. De ce? Din două motive – 1. copilul bolnav are nevoie de îngrijire, mediu ambiant favorabil vindecării, alimentație adecvată, hidratare corectă sau medicație uneori, 2- pentru a evita răspândirea infecției și a-i proteja pe ceilalți copii de boală.

Dar dacă răcește luni la rând, este normal să mai lăsăm copilul la grădiniță, la școală? Răspunsul este DA! Faptul că un copil este scos din mediul social pentru o perioadă de timp, sau este ținut acasă, nu ajută cu nimic. Va face mai puține infecții respiratorii, dar va fi un copil izolat social. Iar din punct de vedere al dezvoltării cognitive și al personalității copilului, este esențial ca acesta să crească și să se dezvolte mai ales prin

interacțiunea cu cei din colectivitate.

Majoritatea părinților vor „ceva pentru imunitate”. Unii medici recomandă stimulente pentru imunitate, alții nu. Cert este că specialiștii imunologi pediatri nu recomandă stimulente pentru imunitate (preparate farmaceutice). Copiii sunt predispuși la diverse infecții, mai ales pentru că imunitatea la naștere nu este aceeași cu cea din viața adultă. Ea se dezvoltă treptat în mica copilărie și devine tot mai puternică în perioada școlară, lucru relevant de afecțiunile mai puțin numeroase la școlari, comparativ cu copilul mic, și mai puțin numeroase la adult, comparativ cu copiii. Aceasta este stimulată de infecțiile pe care le face copilul, deoarece tot atunci intră în acțiune sistemul imun, care nu doar elimină, ci și memorează infecția. Distrugem astfel mitul conform căruia imunitatea trebuie stimulată, deoarece este afectată de colectivitate. De fapt, colectivitatea este cel mai bun stimulent pentru imunitate (nu siropurile, prafurile sau suplimentele).

Copiii din Măureni au început școala în sedii reabilitate

Ca în fiecare an, Primăria Măureni a făcut eforturi pentru a reabilita cele patru unități de învățământ din comună. În cazul Școlii Gimnaziale Măureni și a Școlii Gimnaziale Șoșdea au

fost obținute fonduri prin Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL 2), iar fiecărei unități i-a fost alocată suma de 135.000 de lei pentru realizarea sistemului de termoizolație. La școala

din Șoșdea lucrările au fost deja terminate, iar la Măureni se finalizează ultimele renovări la exterior, în timp ce la grădiniță s-au efectuat lucrări la interior, anunță primarul Brian Filimon.

PAGINĂ REALIZATĂ DE DIANA MIHAI

Foaia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ANUNȚ IMPORTANT!

Reamintim tuturor cititorilor jurnalului interregional Banatul că, în ziua de 30 septembrie 2018, la ora 11:00, în parcul pensiunii „La Bade Ioane”, din comuna Bata, va avea loc deschiderea celei de-a XI-a ediții a „Festivalului Vânătorilor”. Aici unde se va întâlni „toată floarea cea vestită” a vânătorilor din Banatul istoric, sunteți așteptați cu drag.

EDIȚIE ANIVERSARĂ LA BATA

Florin DIDILESCU

Povestea *Taberei internaționale de caligrafie și ilustrație de carte* de la Bata începe în 2008, cu ocazia participării Bibliotecii Județene „Alexandru D. Xenopol” din Arad, alături de instituții similare din Belgia, Bulgaria, Cehia, Franța, Polonia, Slovacia, Spania și Ungaria, la proiectul european *Animaliter* (carte cu personaje din lumea animalelor) în cadrul programului *Cultura 2017-2013*. Contribuția bibliotecii arădene s-a materializat, printre altele, în organizarea, la Bata, a unei tabere de ilustrație de carte pentru tineri artiști sub 21 de ani și prin editarea unei cărți pentru copii, bilingvă și ilustrată, intitulată „8 povești europene”. A urmat, în perioada 2010-2012, un al doilea proiect european intitulat «Et lettera...» și în care, aceiași parteneri au lucrat în jurul temei caligrafiei, iar aportul bibliotecii arădene a fost, printre altele, organizarea unui work-shop destinat tinerilor artiști axat, cum era și firesc având în vedere experiența câștigată, pe caligrafie. Și pentru că proiectul s-a dovedit nu numai util, dar și căutat, *Tabăra internațională de caligrafie și ilustrație de carte* a continuat, cu finanțare integral

arădeană și dincolo de încheierea programului european Cultural 2017-2013. Așa se face că anul acesta Bata se poate mândri că a găzduit zece ediții ale acestui proiect internațional.

Câteva din temele atelierului de creație ce au inspirat cei peste 60 de tineri artiști de-a lungul celor zece ani: *A fost odată la Bata, Încă o dată, la Bata, Întâlnirile de la Bata, Bata, buricul pământului, Visul unei nopți de vară la Bata, Copacul, Vânătoarea de vise, Poveștile copilăriei, Amintiri din copilărie* și, ultima, *Jocurile copilăriei*. În cadrul fiecărei ediții, tinerii artiști din România și din străinătate au realizat, pe lângă lucrări individuale (caligrafii și ilustrații după texte din literatura universală) legate de tema atelierului, și câte o operă colectivă ce a rămas în patrimoniul local.

Mai mult decât atât: dacă primele șapte ediții au lăsat, fiecare, în perimetrul pensiunii La Bade Ioane, gazda noastră, câte o operă colectivă cu sco-

Franța, **Alexandra Moț**, elevă în clasa a XII-a a Colegiului Național de Arte «Sabin Drăgoi» din Arad. Coordonarea artistică a aparținut, precum în anii anteriori, lui **Florin Florea**, asistent la Universitatea de arte și design din Cluj Napoca. Reportajul foto al taberei a fost realizat de dl. **Alain Kauff** din Strasbourg, prieten fidel al României și care, în mod benevol, și-a asumat acest rol încă de la prima ediție a *Taberei Internaționale de caligrafie și ilustrație de carte* de la Bata. Și nu în ultimul rând se cuvine să-l amintim pe **Robert Batki**, elev în clasa a XI-a la Colegiul național «Moise Nicoară» din Arad care a animat atelierul de teatru destinat copiilor din Bata împreună cu care a realizat un spectacol cu tema «Jocurile copilăriei» prezentat publicului din comună în încheierea taberei.

Corolarul ediției a X-a se va materializa, precum la edițiile precedente, la *Muzeul de artă* din Arad printr-o expoziție al cărei vernisaj este programat pentru ziua de miercuri 19 septembrie precum și, în lunile următoare, prin editarea unui catalog a cărui realizare este încredințată în continuare artistului vizual arădean Iosif Stroia.

Familia Micurescu, gazdă a „taberei”, alături de artiști

pul declarat de a transforma locul într-un muzeu în aer liber, ultimele trei ediții, legate toate de tema copilăriei, s-au mutat în spațiul public și anume la Școala primară din comună. Și nu întâmplător: școala primară urma să fie complet renovată cu fonduri europene iar beneficiarii actuali și viitori meritau cu prisosință un cadru exterior pe măsura hainelor noi ale școlii.

N-aș încheia fără să amintesc numele «actorilor» ediției cu numărul 10 intitulată *Jocurile copilăriei*: **Larisa Chindriș**, studentă la Facultatea de arte și design din cadrul Universității de Vest Timișoara, secția pictură, **Timea Hlosciuc**, studentă la secția sculptură a aceleiași facultăți, **Rebecca Gruie**, studentă la Facultatea de arte din Oradea, **Adelina Morar**, absolventă a Colegiului de arte «Sabin Drăgoi» din Arad, **Beatrice Master**, studentă la Școala superioară de arte din Strasbourg,

ZIUA GRĂTITUDINII LA BATA

Alain Kauff

La sfârșitul lunii trecute, conducerea administrației comunei Bata a acordat domnului Alain Kauff titlul de *Cetățean de Onoare*. Am consemnat în aceea zi un gest de reală grațitudine a Primăriei și Consiliului Local Bata, față de un om, care trecând hotarul României, în

noaptea de 27 decembrie 1989, ca membru al unei echipe ce avea ca scop distribuirea de ajutoare, a rămas definitiv legat de poporul român. Fost șef de cabinet al actualului primar al orașului Strasbourg, Roland Ries, domnul Alain Kauff, în calitatea sa de reporter, dar și de artist fotograf, promovează,

de mai bine de zece ani, comuna Bata, cu oamenii și patrimoniul ei. Și toate acestea, în mod benevol și cu o singură explicație: dragostea pentru România, dragostea pentru români, se arată în motivația care a stat la baza acordării înaltului titlu.

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Edilul comunei, domnul Cristian David, răsplătind meritul tinereții...

Conducerea județului Timiș, pe scena sărbătorii

Portul german mereu prezent la Biled

În pas de dans, viitorii artiști ai comunei

ZILELE COMUNEI BILED

Nu voi zăbovi prea mult asupra mesajelor care s-au transmis participanților la sărbătoarea „Zilelor comunei Biled” pentru a lăsa loc imaginilor să vorbească și să-i bucure pe cei care se regăsesc în fotografii. Și fac aceasta, convinsă fiind că o imagine poate convinge mai bine decât relatările. Imaginile sunt mai persistente și mai mișcătoare în mediile asaltate de informații.

Fotbaliștii Biledului, în pas de... gol

Cupa, înmănată de domnul primar, e prezentată spectatorilor

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

SUNT UNUL DINTRE CEI CARE CRED CĂ TRADIȚIA NU ESTE UN TERMEN PERIMAT!

PETRU ROMAN, PRIMAR AL ORAȘULUI DETA

tori și păstrători de datini strămoșești. „Tre-

Dn luna în care, pe cuprinsul Țării Banatului, oamenii sărbătoresc hramul bisericii lor, urmând tradiția acestui pământ, am ținut să aflăm și părerea edilului orașului Deta, domnul Petru Roman, unul dintre primarii iubitori și păstrători de datini strămoșești. „Tre-

cem prea ușor cu vederea – spunea domnia sa - faptul că tradiția înseamnă o sumă de valori, o experiență comunitară, în mijlocul căreia ne naștem și de la care plecăm, chiar atunci când inovăm. Pentru că, așa cum remarcă George Călinescu, raportul dintre tradiție și inovație înclină în favoarea celei dintâi. Inovația fără tradiție nu are sens, iar ceva cu totul nou nu ar fi înțeles de nimeni și nici util. Dacă înțelegem tradiția ca pe o sumă de valori, dacă conștientizăm faptul că ne naștem, trăim și profităm de pe urma tradiției, în sensul larg

al termenului, putem lega tradiția de educație, de credință, de cultură și tehnică, de toate domeniile vieții și mai ales de noi înșine. Transmiterea unei tradiții sănătoase ține, în ultimă instanță, și de calitatea noastră de oameni și de creștini. Este ceea ce fac zi de zi membrii ansamblurilor din Casa de Cultură prin actele culturale pe care le transmit atât în orașul nostru, cât și în județ, în țară și peste hotare. Eu sunt unul dintre cei care cred că tradiția nu este un termen perimat.”

Politiștii spun STOP violenței în școală!

Aprevenirea înseamnă a atrage atenția cuiva asupra consecințelor negative ale unor acțiuni, a informa în prealabil, a lua măsuri de precauție pentru a preveni săvârșirea unor fapte care prezintă pericol social, fapte ce contravin legilor, avertizează polițiștii timișeni. Odată fapta săvârșită, ea are drept consecință tragerea la răspundere a făptuitorului și crearea unui prejudiciu victimei, spun oamenii legii, adresându-se în mod special elevilor, în această perioadă. „Știați că lovirea sau alte violențe se pedepsesc cu închisoare sau cu amendă? Nu încercați să vă faceți dreptate singuri, mai ales când sunteți amenințați! Nu legați prietenii cu persoane care au un comportament deviant! Nu imitați actele lor de bravură și gândiți-vă la posibilele consecințe ale acțiunilor pe care le inițiază!. Atenție, curiozitatea manifestată față de consumul de băuturi alcoolice și droguri se poate transforma în dependență și generează deseori un comportament agresiv și neplăcut”, mai avertizează polițiștii timișeni.

CAMPIONATUL DE MINIFOTBAL „MARACANA” 2018, LA DETA!

Consiliul Local și Primăria Deta a organizat o nouă ediție a Campionatului de minifotbal – „Maracana”, în perioada 4 - 8 august. Devenit o tradiție locală, evenimentul sportiv a adus amatorilor de minifotbal ocazia să confrunte pe teren sau, după caz, să urmărească evoluțiile unor echipe deja cunoscute la nivelul orașului. În aplauzele a zeci de spectatori și susținători ai micilor fotbaliști, Campionatul de minifotbal Maracana a arătat încă o dată că sportul și fair play-ul pot merge mână în mână, competiția fiind destinată selecției unor talente sportive, fiecare jucător care a intrat pe teren dovedind aplecarea către performanță. Ca de fiecare dată, campionatul de minifotbal s-a bucurat de mult interes din partea publicului spectator, motivând astfel decizia Primăriei și a Consiliului Deta de a sprijini și a aloca fonduri pentru această activitate și în anii următori.

E bine să știți!

Toamna este un sezon propice alergiilor și astmului. Inhalarea alergenilor (polen, praf, mucegai) duce la manifestarea simptomelor de astm asociate cu reacțiile alergice, conform informațiilor publicate pe www.sfatulmedicului.ro. Potrivit sursei, indiferent de tipul de astm, simptomele sunt aceleași: strănut, tuse, dificultăți respiratorii, respirație scurtă (dispnee), respirație rapidă (tahipnee), încordarea pieptului. Afecțiunile reumatice, cum ar fi artrita, sunt foarte comune toamna, ducând la creșterea sensibilității și la dureri articulare în urma expunerii la temperaturi mai scăzute. Aceste afecțiuni sunt caracterizate prin inflamații și pierderea funcțiilor articulațiilor, tendoanelor, ligamentelor, oaselor și ale mușchilor. Simptomele comune includ durere, inflamare și rigiditate. Unele afecțiuni reumatice pot implica, de asemenea, organele interne.

ÎNCEPE UN NOU AN ȘCOLAR!

Prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

În cadrul Liceului Tehnologic „Sf. Nicolae”

Luna august a adus, pe lângă temperaturi ridicate în termometre, și emoțiile ultimelor examene, speranțe împlinite pentru elevi și rezultate mult așteptate de profesori. Un moment oportun pentru realizarea bilanțurilor, contabilizarea punctelor forte, dar și pentru fixarea unor ținte viitoare.

din Deta ne putem mândri cu note de vârf la bacalaureat. Astfel, pentru disciplina limba și literatura română, eleva Băbu D. Maria Adelina, din clasa a XII-a S, a obținut nota 9,45, la disciplina istorie, eleva Prisacă Flavia Romina, din clasa a IX-a U, a obținut nota 9,40; iar la matematică, elevul Nedelea Adrian Ionel, din clasa a XII-a R, a obținut 9,70; la anatomie și fiziologie umană, genetică și ecologie umană, elevul Prisacă Flavius Remus, din clasa a XII-a R, a obținut nota 9,40, iar la geografie, eleva Galamboș Alexandra, din clasa a XII-a U, a obținut nota 9,70.

În ceea ce privește admiterea, au fost ocupate 81 de locuri la toate profilurile liceului (servicii, umanist și real). La specializarea economie au

fost ocupate 28 de locuri, pentru filologie s-au ocupat 27 de locuri, iar la matematică-informatică s-au înscris 26 de elevi. Instituția noastră răspunde și dorințelor celor care vor să se specializeze într-o meserie precum aceea de tâmplar sau croitor, admiterea reluându-se în sesiunea de toamnă. Îi așteptăm pe elevi cu dotări noi și săli igienizate, mai ales în laboratoarele de informatică, biologie și fizică, dar și în sălile de clasă, respectiv terenurile de sport pe care am reușit să le menținem într-o stare foarte bună. Începe un nou an școlar, așa că, dragi elevi, odihniți-vă, refaceți-vă forțele pentru a vă doza eforturile pentru performanță.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ADA MAXIM

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ACEASTĂ SĂRBĂTOARE ESTE DEDICATĂ TUTUROR LOCUIITORILOR COMUNEI

Ansamblul Junii Iosifalăului Grupa mică

Există sărbători în Banatul nostru care prin frumusețea, durata și veselia oamenilor îmi amintesc mereu, privindu-le, de „Nunta Zamfirei”. O astfel de sărbătoare, ce s-a desfășurat pe durata a două zile, s-a petrecut în comuna Topolovățu Mare. Nume importante de artiști, tineri ai comunei aparținând unui frumos ansamblu local, invitați de onoare, au urcat, rând pe rând, pe scenă.

Unul din fiii satului, invitat la microfon, a fost domnul profesor dr. **Viorel Boldureanu**, care a ținut să evidențieze tuturor locuitorilor comunei necesitatea de a fi cu luare aminte la ceea ce a fost bun în trecutul comunei și de a fi atenți la ceea ce poate fi mare astăzi. Un fapt inedit în alocuțiunea distinsului dascăl a fost consemnat atunci când, citând din documente, a spus: „Până azi, s-a știut că Topolovățu nostru are 300 de ani,

dar documente foarte serioase arată că nu 1717 este anul consemnat, ci anul 1554. Mai doresc – a continuat vorbitorul – să aduc laude domnului primar pentru deosebita inițiativă de a pune o cruce de marmoră în parcul primăriei comunale. Și vreau să vă spun că, în țara asta, a doua localitate din România care s-a ridicat împotriva comunismului a fost comuna Topolovățu Mare, începând din seara de 18 decembrie 1989. Iar pe crucea de care am amintit, ar trebui gravat acest lucru de mare onoare.

A urmat apoi, în deschiderea spectacolului,

Felicitări la scenă deschisă
Echipei de skanderberg de la Ictar-Budintși

Invitat de onoare: Gheorghe Robu, Primarul Timișoarei

admirabila evoluție a ansamblului local de jocuri populare, „Flori Bănățene” cu trei jocuri din Banatul de câmpie.

Un moment aparte l-a constituit prezența primarului municipiului Timișoara, **Nicolae Robu**, care, după cuvântul de salut adresat tuturor participanților, ne-a spus: „Oamenii locului – oameni harnici, binecunoscuți ca atare – m-au primit cu multă căldură. Le-am transmis salutul meu, am stat de vorbă și am servit diverse bunătăți culinare”.

Dorind să aflu cum apreciază cele două zile de sărbătoare, bine pregătite, domnul profesor **Ovidiu Doța**, primarul comunei Topolovățu Mare mi-a spus: „Mă bucur sincer să văd atâția oameni, în bună parte tineri, manifestându-și, într-un mod atât de civilizat, bucuria jocului, a cântecului popular, a tinereții. Cu atât mai mult cu cât această sărbătoare este dedicată tuturor locuitorilor comunei.

Pe doamna cântecului popular românesc

Elena Jurjescu, după evoluția sa scenică, am rugat-o să îmi spună câteva impresii:

- Cu ce gânduri reveniți în comuna Topolovățu Mare, doamnă Elena?

- Topolovățu, într-un anumit fel, reprezintă comuna mea de suflet, fiind foarte aproape de satul nașterii mele.

- Cum o regăsiți?

- De la venirea domnului primar Ovidiu Doța, comuna s-a schimbat mult, foarte mult, în bine. Avea nevoie această așezare de oameni harnici, de un primar pe măsură.

- Manifestarea de azi?

- Bine gândită, cu oameni care știu să petreacă și cu tineri minunați.

S-a înnoptat de-a binelea, pe stadionul de fotbal al comunei Topolovățu Mare, cântă muzica, joacă oamenii... E bine.

Se acordă titlul Cetățean de Onoare
Scriitorului Mircea Pora

Un solist de excepție: Elena Jurjescu-Todi

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Înființarea de „GAL-uri”, sub patronajul Asociației Primarilor din Banatul Istoric, reprezintă una din cele mai importante hotărâri ale conducerii

Ioan Cristian CARDAȘ - Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

A venit toamna și călătorul ei dansează pe nuci verzi în livezile pe lângă care trec în drumul meu spre comuna V.V. Delamarina. Strugurii cei plini de duh ne acoperă gândurile. Septembrie al cocorilor, septembrie al stufului rămas numai în seama vântului, septembrie lună năucă, livezile și-au scos viețuitoarele ca să privească viile împodobite cu lumina vinului, cu ochii gutuilor, cu trupul cireșilor care amețesc, se îmbată la gândul trecerii în octombrie.

Cu domnul primar al comunei V.V. Delamarina, mi-am propus să vorbesc și despre altceva decât despre ce cuprinde sfera sa de lucru administrativ. Ceva ce poate interesa și cititorii din alte „pagini” ale jurnalului nostru. Și, de ce nu, potențialii investitori.

Domnule primar, vă rog să-mi vorbiți, în începutul dialogului pentru cititorii noștri din alte așezări – și nu numai – despre satele comunei dumneavoastră, despre vechimea lor.

▶ Cu plăcere, din teritoriul administrativ al comunei noastre fac parte localitățile: Victor

Vlad Delamarina, Honorici, Pădureni, Visag, Petroasa Mare, Herendești și Pini. Localitatea cu numele de Satu Mic era amintită în 1717 cu 30 de locuitori. În anul 1890 aparținea comitatului Severin districtul Lugoj și avea 616 locuitori. În localitate s-a născut în 1870 poetul în grai bănățean Victor Vlad Delamarina (1870-1896), al cărui nume l-a luat și comuna odată cu reorganizarea administrativ teritorială din 1968. Localitatea Honorici este atestată documentar din anul 1725. Localitatea Pădureni este atestată documentar din anul 1923, când un grup de familii s-au stabilit pe raza comunei Honorici...

Venind de unde?

▶ Venind din Maramureș și fiind cunoscuți sub denumirea de pădurani, întrucât se ocupau cu tăiatul și transportul lemnului din pădure. Localitatea Pini este atestată documentar din anul 1902, când un număr de circa 25 familii de etnie maghiară s-au stabilit pe aceste meleaguri venind din Cenad. Localitatea Herendești este atestată documentar din anul 1777. Localitatea Visag este atestată documentar din anul 1350, fiind una dintre cele mai vechi localități din județul Timiș, iar satul Petroasa Mare este atestată documentar din anul 1786, prin colonizarea în această zonă a locuitorilor de etnie germană.

Cu lucrările începute?

▶ Se continuă lucrul în toate localitățile.

Gazul?

▶ Ei, am avut de luat recent, în cadrul Consiliului Local, această hotărâre privind introducerea gazului metan în comuna noastră.

Ați depus dosarul?

▶ Desigur, dosarul l-am depus la București la forurile abilitate și așteptăm confirmarea. În timpul rămas până la sfârșitul anului, dacă vremea ne permite, vom mai turna câteva covoare de asfalt...

Pe ce distanță?

▶ Aproximativ doi kilometri.

Am aflat că și dumneavoastră, ca membru fondator al „Asociației Primarilor din Banatul Istoric”, ați votat inițiative privind înființarea unui „GAL” sub auspiciile asociației.

▶ Firesc, înființarea de „GAL-uri”, sub patronajul Asociației Primarilor din Banatul Istoric, reprezintă una din cele mai importante hotărâri ale conducerii.

Anul școlar?

▶ Ne-a găsit pregătiți, ca întodeauna, dorind, dacă tot ai amintit de el, să urez succes elevilor în noul an școlar.

Hai, că pe-asta nu o știați...

CUM A OCUPAT IULIU MANIU ORAȘUL VIENA

Dopescu-Grecu, înalt funcționar în Ministerul de Externe de la Viena, a relatat în amănunt aventura glorioasă a lui Iuliu Maniu când a ocupat cu ajutorul unui mic grup de ofițeri români capitala austro-ungară în octombrie 1918. Cum s-a întâmplat? Trimis pe front, Iuliu Maniu a luptat pe frontul din Italia. A dezertat în 1918 și s-a dus la Viena, îmbrăcat în uniforma de locotenent de artilerie. La Viena s-a prezentat în audiență la Stroger Steiner, ministrul de război al imperiului. Bineînțeles că s-a izbit acolo de un colonel care l-a luat la bani mărunți: „Ce cauți aici? Cu ce drept ai plecat de pe front? Știi că ești amenințat să fii arestat ca dezertor?” Știu, dar trebuie să vorbesc cu domnul ministru! Pentru că eu nu sunt simplu locotenent, ci reprezint națiunea română!

Întâmplarea face ca, în momentul acela, să intre în cabinetul ministrului de război prințul de Liechtenstein, care-l cunoștea pe Maniu. I-a spus ministrului: „Domnule, acesta nu-i un simplu locotenent, este un om politic și îi reprezintă pe românii din Transilvania!” Informația aceasta l-a determinat pe ministrul de război să-l primească. La întrebarea: „Ce dorește?”, Maniu i-a răspuns: *Domnule ministru, acest minister s-a făcut din contribuția poporului, din*

impozitele plătite de poporul din monarhie, o parte din acest popor, în număr de 5 000 000, este poporul român; eu reprezint poporul român care vrea să-și ia libertatea de acțiune după principiile wilsoniene, și-n calitatea aceasta pretind să-mi puneți la dispoziție o aripă din minister, ca să organizez noua armată română – împărțită prin unitățile imperiului.

Ministrul s-a uitat la el ca la un nebun, dar între timp a sosit ministrul de interne. Noul-venit era disperat: „E nenorocire! Au intrat polițiștii în grevă, au intrat măturătorii de stradă în grevă, ne sufocăm în Viena, nu mai există ordine, hoții năvălesc”

ș.a.m.d. Atunci ministrul imperial l-a întrebat pe Maniu: „De ce unitate dispui?” *Am 60 000 de oameni care depun jurământul pentru Sfatul național al românilor.* „Ești în stare să asiguri ordinea în Viena?” *Da!* „Poftim, ocupă partea de vest a Ministerului de Război”.

S-a instalat Maniu acolo, l-a luat secretar pe generalul Boeriu, decorat cu Ordinul Maria Tereza și cu ofițerii români a ocupat Cazarma Arhiducele Carol. Acolo i-a plasat pe români. A dat sfoară în țară ca toți românii din unitățile armatei austro-ungare să vină acolo.

Într-adevăr, a asigurat ordinea, a pus patrula în Viena, a stârpit tâlhăria și anarhia și a ținut Viena vreme de o lună de zile în regim dictatorial-militar. Atunci a primit și rugămintea prietenului său Masaryk să-i dea ajutor pentru proclamarea Republicii Cehoslovace. A trimis acolo o parte din armată, cu ajutorul căreia s-a putut proclama Republica Cehoslovacă. Există și azi pe zidul clădirii Marelii Stat Major o placă pe care scrie că Republica Cehoslovacă s-a proclamat cu sprijinul dat de Iuliu Maniu prin detașamentul nr.31 de infanterie.

Un episod despre care Corneliu Coposu spunea că face parte din „gloriile” lui Maniu.

Rubrica medicului veterinar

CUM ARATĂ UN PORC BOLNAV DE PESTA PORCINĂ AFRICANĂ?

DR. VASILE VIȘĂOAN

Nu există semne clare care să indice boala, semnele pot fi atribuite și altor boli. Dar se pot observa la porcii bolnavi semne ca:

- moarte rapidă intervenită într-un timp

extrem de scurt;

- temperatură foarte ridicată și stare febrilă;
- roșeață sau învinețire a pielii, a marginilor urechilor, a vârfului picioarelor, a abdomenului și pieptului;
- lipsa poftei de mâncare, apatie și împleticire în mers;
- vomitări, diaree (uneori cu sânge) și urdori la ochi.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Doresc tuturor elevilor comunei succes în noul an școlar, iar părinților bucurii de la copiii lor

Ion Iacob DAMIAN - Primar al comunei Vermeș

Ploaie. După întinse săptămâni de secetă. Ploaie grea ca bocancii soldatului. Rupeți rândurile, ne îndemna cineva într-o astfel de zi, câți vă rupeți coatele prin birouri și priviți pe geam. Ce sminteală frumoasă prin crengi. Pe câmpiile cufundate în ceața albastră, dimineața, scapără și joacă flacăra verde a celei mai de seamă comori: porumbul aplecându-se pe sub burta vântului, printre fântâni și troițe, spre seara lunii mirosind a pelin.

Născută în miază-noaptea porumbului, într-un chip de pepene dulce, ploaia ce cade mereu în diminețile acestea de spus viorilor și banjoului, mă așază cu inima într-un pridvor împletit din iedera și lemn de scortșoară, luminat de felinare cât clopoței.

În biroul domnului primar, din două cești, mirosul cafelei se simte ademenitor. Carevaszică știa de venirea mea.

Domnule primar, mă așteptați cu două cești cu cafea?

▶ Roxana, una este pentru fratele Vasile.

După cum vedeți, el nu a venit.

▶ Asta mă miră de două ori. Odată că a lăsat singură așa o fată frumoasă, apoi că rar se întâmplă să vină un om al lui la Vermeș și să nu fie și el.

Domnul Todî este plecat în aceea parte a Ba-

natului, numită și Banat unguresc. A venit toamna, domnule primar...

▶ A venit. Roxana, ce versuri populare îți aduc aminte de acest anotimp?

«Galbenă-i frunza-n livezi / Ochii badii rămân verzi.»

Da, versuri din Banatul nostru de munte.

Domnule primar, despre realizările dumneavoastră în comuna Vermeș am mai vorbit, în fond, ele sunt, cum spuneți dumneavoastră odată, la vedere, doresc, deci, să aflu acum despre „Asociația Primarilor din Banatul Istoric”, al cărei vicepreședinte sunteți.

▶ Da, a trecut perioada de vacanță de vară și odată cu ea vom relua întrunirile membrilor. În chiar această lună, avem prima întâlnire din acest sezon, care va avea loc în comuna Fârlug din județul Caraș-Severin. Mai exact, în satul Dezești al comunei Fârlug.

Care considerați că va fi principalul punct al ordinii de zi?

▶ Marea adunare din luna octombrie, de la sediul Palatului Mitropolitan din Timișoara, acolo unde vor fi invitați primari din patru județe, cam 80 la număr, cu președinți de consilii județene și prefecti.

Începe să prindă contur frumos această instituție.

▶ Este firesc, atâta timp cât ea are sediul central în Banat, iar scopul ei primordial fiind acela de a face, cum spune fratele Vasile, ca, din nou,

în Banat, fiecare frunză de dud să se preschimbe într-o rochie de mătase.

S-a încheiat și sezonul rugilor, al nedeielor...

▶ Am fost foarte mulțumit, dacă tot ai făcut această constatare, de felul în care s-au derulat în satele noastre aceste zile de sărbătoare.

A început anul școlar.

▶ Suntem pregătiți, dacă asta vrei să afli, pentru acest nou an de școală, asigurând, din vreme, elevilor și dascălilor, condiții optime de desfășurare a cursurilor.

Ce regretă primarul comunei Vermeș?

▶ Pentru că tot suntem aproape de școală cu dialogul nostru, regret că nu pot păstra un număr cât mai mare de tineri în comună. Sigur, ei trebuie să plece la școli mai înalte și pleacă, apoi vin, se reîntorc în sat doar de sărbători, pentru că satul românesc nu îi mai poate păstra, pentru că nu are ce să le ofere în raport cu pregătirea lor.

Domnule primar, noi nu putem păstra nici pe cei de vârstă mijlocie, care pleacă unde văd cu ochii.

▶ Din păcate.

Un gând pentru elevii Vermeșului în prag de an școlar?

▶ Doresc tuturor elevilor comunei succes în noul an școlar, iar părinților bucurii de la copiii lor.

DIALOG CONSEMNAȚ DE ROXANA FURDEAN

VERMEȘUL A DESCHIS RUGA BĂNĂȚEANĂ LA TIMIȘOARA

GHEORGHE MIRON

Ruga bănățeană – manifestarea tradițională de cântec, joc și voie bună, cu intrare liberă – de la Muzeul Satului de la Pădurea Verde a avut un succes răsunător, adunând mii de timișoreni, cu mic cu mare, de la ora 17.00, până târziu în noapte. Au avut și de ce. Artiști de marcă ai Banatului au susținut un spectacol folcloric pe cînste. Deschiderea rugii

a fost făcută de Petrică Chiodan alături de Ansamblul „Vermeșana”, ansamblu care a fost la înălțimea așteptărilor timișorenilor.

Întrebat despre prezența la această sărbătoare a Timișoarei, domnul Gerson Teacă, sufletul acestui ansamblu, mult aplaudat la Timișoara, ne-a spus: „Pentru mine, ca și pentru toți membrii ansamblului „Vermeșana”, invitația de a participa și de a deschide în acest an ruga de la

Timișoara a fost o deosebită onoare.

Suntem un ansamblu cunoscut și recunoscut, premiat cu numeroase premii, având un număr de 47 de membri componenți ai ansamblului, cu vârste cuprinse între 10 și 22 de ani. Și nu vreau să neglijez să vă rog să consemnați, că ne bucurăm de un sprijin real, atât din partea domnului primar Damian, cât și al Consiliului Local.”

Rubrica elevilor

RÂZÂND SE ÎNDREAPTĂ MORAVURILE

La un examen, profesorul Tudor Vianu (1897 – 1964) – estetician, istoric literar și filozof al culturii – îl întreabă pe un student:

- Dumneata ai auzit de Pico della Mirandola? Ce-mi poți spune despre el?

- N-am auzit, răspunde studentul stânjenit.

Plictisit, profesorul Vianu răspunde:
- Cred că nici el n-a auzit de dumneata.

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Jurnalul interregional „Banatul” este primit cu mult drag în comuna noastră Profesor Liliana CAREBIA - Coordonatoarea Ansamblului „Florile Stăvilărilor”

Reîntâlnind-o pe doamna profesor Lili Carebia, am ținut să aflu mai multe detalii privind activitatea sa neobosită de animator al vieții culturale artistice din comuna în care locuiește. O activitate căreia doamna sa îi dedică o mare parte a timpului liber care îi mai rămâne

între catedra unde predă și familia sa. Ascultând-o vorbind despre ansamblul „Florile Stăvilărilor”, a cărui piatră de temelie dânsa a așezat-o cu răbdare și drag, îmi vine să cred că doamna Carebia face parte din acei puțini oameni care se construiesc pe sine din succesul elevilor săi.

Doamnă, organizați - pe lângă multe alte sărbători spirituale - și marele Festival Euroregional de Folclor la Coșteiu. Cum a început totul și cum reușiți să atrageți ansambluri din întreaga Românie?

▶ Aveți dreptate. În perioada 8-10 iunie, am organizat Festivalul Euroregional de Folclor România-Serbia, prima ediție, la Colegiul Tehnic Valeriu Braniște, unde eu activez ca profesor. La acest liceu am înființat în anul 2017 un grup de dansatori numit „Brăniștenii” și un grup vocal denumit „Valeriana”.

Festivalul s-a desfășurat sub genericul „Prețuirea folclorului și a tradițiilor românești prin cântec, joc și poezie”. Spectacolul concurs și masa festivă au avut loc la Căminul Cultural din Coșteiu.

Sprîjin financiar?

▶ Proiectul a fost cofinanțat de Consiliul Județean Timiș, prin programul „Agenda Culturală”, iar Primăria Coșteiu ne-a fost partener.

Care a fost scopul, ca să spun astfel, al acestui festival?

▶ Scopul festivalului a fost acela de a marca Centenarul Unirii prin promovarea folclorului și a tradițiilor naționale în rândul tinerei generații.

Ați fost mulțumită de numărul participanților?

▶ Bineînțeles, la eveniment au participat 200

de artiști din România - din orașele Brașov, Caraș Severin, Dolj, Hunedoara, Olt, Sibiu, Timiș - dar și din Serbia din orașele Kud, Kikinda, Vârșeț și Saravale. Amintim ansamblurile participante: „Ansamblul folcloric de copii și tineret „Ghiocelul” - Sibiu (Sibiu); Ansamblul folcloric „Chindia” - Ploiești (Prahova); Ansamblul folcloric „Florica Teiului” - Dioști (Dolj), Ansamblul de dansuri și cântece populare „Piatra Craiului” - Zărnești (Brașov); Ansamblul de dansuri și cântece populare „Brăulețul” Prășcoveni (Olt); Ansamblul de dansuri și cântece populare „Armenişana” - Armeniș (Caraș-Severin); Ansamblul de dansuri și cântece populare „Iarmisara” - Geoagiu (Hunedoara); Ansamblul de dansuri și cântece populare „Iorgovanul Comloșan” Comloșu Mare (Timiș), Ansamblul folcloric „Florile Stăvilărilor” Coșteiu (Timiș); Ansamblul folcloric de copii „Steluțele coșteiene” Coșteiu (Timiș); Ansamblul de dansuri „Brăniștenii” Lugoj (Timiș) și Ansamblul de dansuri și cântece populare din Lokve (Serbia).

Ce înseamnă acest festival pentru Coșteiu și pentru județul Timiș?

▶ Cu ocazia acestui important festival am dorit să scoatem în evidență prețuirea folclorului și a tradițiilor românești prin cântec, joc și poezie, mai ales că anul acesta sărbătorim Centenarul.

Cu ce alte manifestări culturale ce se desfășoară de-a lungul unui an se mândrește comuna Coșteiu?

▶ De exemplu, în perioada 5-6 iunie, Primăria Coșteiu a organizat „Zilele Comunei Coșteiu”. Cu acest prilej a avut loc un spectacol folcloric susținut de ansambluri folclorice din județele Timiș și Caraș-Severin, împreună cu soliștii Carmen Popovici-Dumbravă, Ghiță Călțun-Branco, Daniela Ștefan, Iasmina Iova și alți tineri interpreți din zonă. De asemenea, au susținut spectacolul Ansamblul „Florile Stăvilărilor”, Grupul Instrumental al Căminului Cultural Coșteiu, format din Edi Buciu - saxafon, Mario Enchescu - saxafon, Darius Badău - saxofon, Vasi Todea - saxofon și Iasmin Novăcescu - armonică.

Au mai participat „Steluțele Coșteiene” cu următorii soliști vocali: Eliza Cosoveanu, Luca Cosoveanu, Denisa Danciu și Sabrina Danciu; Armenişana, Belințana, Kud Izvor Saravale. De asemenea, în cadrul Galei de muzică folk au susținut recitaluri Ducu Bertzi și Constantin Neculae (chitară), Marius Bațu și Cristian Buică. Sala a fost arhiplină. A fost o seară de folk de neuitat.

Cui doriți să transmiteți recunoștința dumneavoastră ca animator și conducător al vieții culturale-artistice din comuna dumneavoastră?

▶ Sincer, doresc să mulțumesc, atât în numele meu cât și al tinerilor mei elevi, domnului primar Petru Carebia și pentru că a făcut posibilă prezența muzicii ușoare și folk în Coșteiu. Acești minunați artiști au reușit să ridice în picioare publicul.

Cum reacționează locuitorii comunei la activitățile culturale?

▶ Prezența publicului din comună la activitățile culturale și la spectacole este cam redusă. Dar mulți vin și din alte comune.

Doamnă, ce ar mai trebui să facă Consiliul Județean Timiș în sprijinul culturii?

▶ Finanțarea să fie mai mare.

Ce activități culturale veți mai desfășura în următoarele luni?

▶ În 23-26 august, vom fi la Festivalul „Amza Pelea”, din Băilești, Dolj. În lunile viitoare vor avea loc simpozioane literare, concurs de pictură, iar în luna decembrie, tradiționalul „Concert de colinzi”, cu spectacolul O brad frumos.

Vor fi și daruri de Crăciun?

▶ Negreșit, ca în fiecare an, darurile de Crăciun vor fi din partea Primăriei Coșteiu.

Doamnă profesor, este firesc să vă întreb, în finalul dialogului nostru, despre felul în care este primit în comuna dumneavoastră jurnalul interregional „Banatul”.

▶ Jurnalul interregional „Banatul” este primit cu mult drag în comuna noastră, motiv pentru care vă și așteptăm să fiți prezenți la activitățile noastre.

PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

Localitatea Coșteiu, o frumoasă și bogată așezare bănățeană, este situată pe șoseaua Lugoj - Timișoara, pe valea Timișului, la confluența râului

Timiș cu canalul Timiș - Bega, unde se află cel mai vechi nod hidrotehnic din țară, funcțional, realizat între anii 1759-1760, în timpul împărătesei Maria - Terezia.

Atestată documentar din anul 1479, localitatea Coșteiu are peste 2400 locuitori, fiind foarte atractivă pentru investitori, aceștia beneficiind de infrastructură destul de dezvoltată (apă curentă, rețea de canalizare, gaz natural, energie electrică, telefonie digitală, drum internațional, gară cale ferată).

„Ruga bănățeană” cât și celelalte tradiții populare; pițărâii, colindul de crăciun, nunta țărănească cu steag și lăutari, deși se repetă an de an, au farmecul lor deosebit. Considerăm că cele arătate mai sus constituie o invitație de a veni și a ne vizita.

DIN CARTEA DE ISTORIE A COMUNEI COȘTEIU

ÎNTÂMPĂRI DIN TIMPUL MARII UNIRI

PROFESOR IOAN FENCHEA

Din urma propagandei intelectualilor pentru Unire, fruntașii satului Coșteiu, printre care preotul Groza, învățătorul Adoc și picherul de la stavilă Munteanu (Bolog) au format o delegație pentru a merge la Alba-Iulia. După ce au adunat semnăturile pentru Unire de la cetățenii din Coșteiu și din jur, s-au întâlnit în gara Belinț, de unde au hotărât plecarea.

Tărani frunțași au format și ei un grup, fără a se uni cu delegația celor trei. Tocmai când purtau discuții, s-a întors de pe frontul din Galiția, unde a stat multă vreme rănit, și soldatul Vasile Fenchea, bunicul meu. Prima delegație i-a cerut să-i însoțească, dar el a refuzat, de teama de a nu se întâlni cu soldații maghiari, care controlau încă drumurile. A luat în ranița lui toate documentele și a pornit în urma lor, la oarecare distanță, ca să nu fie bănuț. Nu a durat mult și a observat că sunt interceptați de un grup de ostași maghiari. Fenchea Vasile s-a gândit imediat la o diversiune. A strigat delegației să se oprească și să se prefacă a se certa între ei, în limba maghiară, pe care toți o cunoșteau. Când bunicul a ajuns în dreptul ostașilor, aceștia l-au întrebat ce fac acei oameni și de ce se ceartă. Bunicul le-a spus că sunt niște negustori unguri de cai și se ceartă pentru un cal. Auzind asta, ostașii au plecat, dar înainte l-au întrebat pe bunicul meu unde merge. El le-a răspuns că se duce la cazarmă, la Târgu-Mureș.

Coșteienii și-au continuat drumul în liniște, până când s-au întâlnit cu un mic grup de soldați germani, care se întorceau din Vechiul Regat spre casă.

Ofițerul neamț, văzând uniforma austriacă a bunicului meu, l-a întrebat de pe ce front vine. Vasile Fenchea a numit regimentul și divizia și a fost chestionat în legătură cu un maior neamț, care luptase și el acolo. Întâmplător, bunicul meu i-a fost acestuia subordonat și, răniți fiind, au stat amândoi în același spital. Maiorul s-a făcut bine și a plecat mai devreme în Germania. De bucurie că maiorul german, care îi era rudă, este în viață, ofițerul a scos din ranița sa trei conserve și i le-a dăruit. La foamea care o înduraseră pe drum, acest dar a prins foarte bine membrilor delegației.

Așa s-a ajuns la Alba-Iulia, cu multe peripeții și riscuri. Dar oamenii erau hotărâți și nimic nu i-ar fi făcut să renunțe. Au fost acolo la înfăptuirea Unirii.

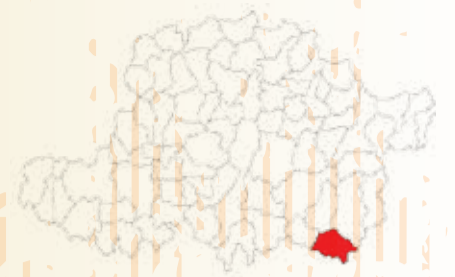
Întoarcerea a fost mult mai sigură și mai rapidă, căci acum se aflau în țara lor.

Toate astea le-am aflat povestite de multe ori, căci bunicul meu era tare mândru că participase la asemenea moment istoric. Ranița cu care moșul meu a transportat documentele la Alba-Iulia este păstrată și acum cu mare sfîntenie.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Domnul Vasile Todî, în stânga imaginii, alături de domnul primar, de președintele C.J. Arad și de doamna director al spitalului din Căpâlnaș

„Flori artistice” ale Birchisului

O zi de MONOGRAFIE LA BIRCHIS

Ziua de 8 septembrie, zi în care se prăznuiește Nașterea Maicii Domnului, cea dintâi mare sărbătoare a anului nou bisericesc, început la 1 septembrie, am început-o de vreme și am socotit-o a fi „ziua cea mai lungă”. După întâlnirea de la Dezești cu membrii „Asociației Primarilor din Banatul Istoric” și vizitarea standurilor cu produse agro-alimentare, a trebuit să grăbim rostul nostru către comuna Birchis, iar de acolo, să onorăm și alte invitații.

Nu putem lipsi de la Birchis - mă asigură Vasile Todî – pentru că o invitație a domnului primar Guțu nu poate fi niciodată refuzată. Și am ajuns cu câteva

minute înainte de sfințirea noului sediu al primăriei. Moment de referință pentru membrii administrației birchisene și pentru locuitorii co-

munei. Un sediu construit să facă cinste acestei frumoase așezări din partea colinară a Banatului mureșan - cunoscută și sub denumirea de „Bucovina Banatului”, deoarece este delimitată de minunatele dealuri împădurite ale localităților Căprioara, Căpâlnaș, Făget, Margina și Birchis.

Astfel că, la ora 17:00, în prezența unei numeroase asistențe, oameni ai locului și invitați de onoare, Preaonorații Părinți au oficiat sfințirea noului sediu al administrației-teritoriale a comunei Birchis. Apoi a urmat sărbătoarea și cântecele și veselia, dar mai bine să lăsăm imaginile să vorbească...

Domnul primar, rostind cuvântul de salut la deschiderea noului sediu

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

TIMIȘOARA ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

lumea europeană. Principala grijă a fost repararea

După un asediu de 44 de zile și o capitulare onorabilă a garnizoanei otomane, trupele habsburgice, sub comanda prințului Eugeniu de Savoya, intră în Timișoara pe 18 octombrie 1716. Pentru Timișoara și Banat începe acum o nouă epocă, cea a reintegrării în

fortificației, dar și reluarea vieții economice și comerciale cu Europa. Problema apei potabile în interiorul cetății a fost una dintre primele probleme pe care Claude Florimond de Mercy – guvernatorul habsburgic al Banatului timișan – a fost nevoit să le rezolve. În anul 1722, el ordonă săparea a șase fântâni în zona nordică a cetății, în fața cartierului Palanca Mare. Tot atunci se încearcă și săparea altor fântâni în interiorul cetății, care să nu aibă apă cu salitră, dar încercările eșuează. În anul 1729, încercarea de a aduce apa potabilă de la Giarmata, printr-un apeduct, eșuează și ea.

O altă preocupare a administrației, în legătură

directă cu problema apei potabile, a fost cea a regularizării numeroaselor brațe ale Timișului Mic din zona localității. Hidrotehnicianul francez A. La Casse începe, în anul 1727, despotmolirea râului, atât în amonte, spre Făget – pentru aducerea lemnului de constructive –, și spre Becicherecu Mare (azi, Zrenjanin), până la Dunăre, pentru construcția unui canal navigabil. Canalul de plutărit este terminat în anul 1728, iar prima variantă a canalului navigabil pe Bega (noua denumire ce se încetățenește acum) permite primei nave să ajungă, în noiembrie 1732, de la Pancevo la Timișoara.

REȚELE DE APĂ, SPĂLATE KILOMETRU CU KILOMETRU

LOREDANA LEORDEAN

Furnizarea unei ape sigure, de calitate, la orice moment din zi, zilnic, implică o activitate susținută de mentenanță, pentru păstrarea în stare bună a tuturor „verigilor” care alcătuiesc sistemul complex prin care apa extrasă din foraje sau cursuri de apă și potabilizată, ajunge în casele noastre. Una din aceste activități de mentenanță este spălarea periodică a conductelor de apă și rezervoarelor de înmagazinare.

Spălarea conductelor decurge, însă, cu mici neajunsuri. Pe durata operațiunii sau la reluarea alimentării apei, la robinet curge, pentru scurt timp, apă tulbură. Un neajuns contracarat de rezultatele obținute, și anume igienizarea conductei de apă.

În fiecare an, compania de apă își planifică programul de spălare a conductelor pe străzi sau localități în funcție de rezultatele de laborator ale calității apei (urmărită continuu) și de sesizările primite de la consumatori. Spălările de conducte sunt anunțate cu cel puțin 48 ore în avans, prin intermediul mass-media, în mediul online sau prin afișe distribuite în zonele afectate.

E bine de știut

ÎN CIUDA SEMANTICII, IONII NEGATIVI NE FAC POZITIVI!

CRENGUȚA RADOSAV

Supranumiți și vitaminele aerului, ionii negativi sunt molecule de oxigen care au căpătat sarcină electrică negativă. Generatori de ioni negativi sunt mai mulți factori: radiațiile ultraviolete (foarte puternice în zona de munte), ploaia și căderile de apă, fotosinteza, vânturile reci care străbat cetinile pădurilor de rășinoase. Așa spun specialiștii. Din păcate, viața acestor ioni este foarte scurtă, de numai 1 minut! În timpul ei, stimulează majoritatea proceselor vitale, dar și pe cele din sfera psihicului și a mentalului. În prezența lor, sistemul imunitar este activ, asimilația se reglează de la sine, circulația sanguină se intensifică, iar procesele de regenerare sunt stimulate. Omul nou (sic!) își petrece în medie 70% din viață în încăperi închise, unde schimbul de aer este nesatisfăcător. Dacă mai adăugăm echipamentele

electronice și electrocasnice, care generează ionizarea pozitivă a aerului, tabloul existenței contemporane nu este unul în tonuri prea calde.

Pentru nespecialiști, diferența dintre aerul res-

pirat la malul mării ori la munte față de cel din oraș sau dintr-o cameră închisă vizează tocmai cantitatea de ioni pozitivi și negativi din atmosferă. Aerul ionizat negativ este mai curat, pentru că ionii negativi neutralizează sau elimină până la 75% din particulele fine din aer: praf, spori de mușci, alergeni, mirosuri, fum de țigară, poluanți, bacterii, virusuri!

În natură, formarea ionilor pozitivi e legată de vânt puternic, praf, umiditate, poluare. Străzile, locurile de muncă, ba chiar și locuințele noastre moderne au devenit generatoare cronice de ioni pozitivi, dăunători. Aerul condiționat, uscătorul de păr, becurile fluorescente, televizorul, computerul sunt surse importante de ioni pozitivi, la fel fibrele covoarelor, tapițeriile sau draperiile. E bine de știut, zicem!

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

ASTĂZI AVEM NEVOIE, MAI MULT DECÂT ORICÂND, DE UN OM POLITIC DEȘTEPT, BOGAT ȘI CU UMOR

Revin în satul din câmpia Banatului acolo unde, în livada casei sale, continui dialogurile mele cu Vasile Todî. E septembrie și merele roșii înveselesc chipul toamnei. Vântul miroase a struguri copti și amintirea verii se mai vede doar în dansul fluturilor albi, desenat pe culorile amiezii. Zilele au devenit aurii, ca zâmbetul mamei. Admirăm, îndelung, o pasăre aflată într-o odihnitoare neclintire, într-o răbdare inertă, pe creanga unui gutui. La picioarele gazdei mele, discret ca un fluture în cristalidă, toarce motanul preferat al scriitorului care m-a convins că aici, în livada casei părintești, se află într-un raport de cordialitate cu natura. Nu departe, pe izlazul satului, clinchetul tălăngilor picură în auz, fiind curgerii timpului cea mai dulce măsurătoare. Pe firele stâlpilor înalți, rândunicile s-au așezat precum notele muzicale pe portativ. Da, e toamnă și peste puțin timp, ziua își va scutura genele obosite, ca semn că se apropie amurgul. Așa că trebuie să mă grăbesc...

V-am întrerupt din audiție... «Fântâna Blanduziei»?

Da, în regia lui Șahighian, pe muzica lui Pascal Bentoiu, cu Vraca în rolul principal. Era 5 iunie 1955. Nu eram născuți niciunul din noi doi! Acum, născut fiind, cum să nu-l ascult pe Vraca în rolul celebrului poet latin Quintus Horațiu Flacus, autorul „Odelor”, al „Epistolelor” și al „Satirelor”, precum și al celebrului poem „Ars Poetica”?

Horațiu – care crede că prin geniul său poetic poate opri vârsta în loc – așteaptă dragostea unei sclave ca pe o ofrandă ce i se cuvine de drept. Iubirea Gettei însă nu spre el se îndreaptă, iar această dramă a bătrâneții care nu cruță este paralelă frământărilor rezultate din pierderea prestigiului lui de poet, în lumea Imperiului stăpânit de Iulius Caesar Octavianus Augustus.

Ascultând, cu ochii închipirii mele, îl văd pe Vraca drapat în toga lui elegantă, luând înfățișarea unei statui. De ce am amintit de togă? Pentru că în acest rol, după cum am citit, Vraca a imprimat lui Horațiu o eleganță concordantă cu faldurile togei pe care o purta. O noblețe plină de farmec și de o nemăsurată poezie. Din fericire, „Fântâna Blanduziei” este înregistrată într-o admirabilă imprimare a Teatrului radiofonic, iar versurile rostite de el capătă grația zborului de rândunică, legănarea lină a pufului de păpădie când vântul abia adie și muzicalitatea susurului unei ape de izvor. Avea dreptate Arghezi: „Vraca era gata făurit și complet, când a intrat în teatru. Când zici Vraca, ai cuprins și ai caracterizat o epocă mare de teatru românesc. Se vede sulița cea mai înaltă.” Și era frumos ca un zeu. Vraca a năucit și fetele și babele.

De ce nu se mai joacă astăzi?

Pentru că asemenea spectacole nu pot fi montate, decât dacă teatrul dispune și de un material uman cu totul excepțional.

Bine că-l mai putem „vedea” pe Caragiale. Chiar „Naționalul” timișorean l-a pus nu demult în scenă.

Un eșec.

Ați fost?

Puțin și am plecat. Draga mea, Caragiale nu poate fi jucat oricum. Caragiale ca și Molière, pretinde o anumită interpretare. Interpretării personajelor caragialești și molieresti trebuie să fie dotați cu o înaltă măiestrie. Prin grija pe care o acordă limbii române, eu îl asemăn pe Caragiale cu un muzician de geniu. Tocmai de aceea, în teatrul lui Caragiale, punctuația joacă un rol determinant, pentru sesizarea muzicalității limbii. Caragiale, draga mea, este singurul dramaturg, în creația căruia am întâlnit jocul monstrului cu două capete. Un cap, Farfuridi – prostul infatuat; celălalt cap, Brânzovenescu – admiratorul prostului. Caragiale are nevoie de artiști, care să-l officieze artistic.

L-am întrebat, nu demult, pe maestrul Tudor Gheorghe, dacă îmi poate numi cinci, ba nu, trei actori ai Teatrului din Timișoara. Știi ce mi-a spus? „Vasile, nu-i știu, că ăștia-s actori de pân' la gară.” „Adică, cum de «până la gară»?” îl întreb, curios. „Adică, se urcă în tren și nu-i mai cunoaște nimeni.” Ei ce zici? Poate avem, nu zic nu, poate avem la Timișoara puțintică „materie primă”, cum numea Sică Alexandrescu actorul, dar ne lipsește omul-actor a lui Stanislavski, ființa cugetătoare din care se întrupează artistul.

În interviul pe care l-ați acordat domnului Constantin Jichița, pentru „Almanahul Deșteptarea”, v-ați arătat extrem de dur cu oamenii politicieni ai României, de până la venirea comunismului.

E o părere pe care o păstrez și acum. Cu excepția transilvănenilor și a moldovenilor legionari, noi nu am avut politicieni etici. Amintește-ți ce spunea onestul Corneliu Coposu: „Așa-ziii turnători de pușcărie – adică oameni care stăteau la dispoziția gardienilor și a personalului pușcăriei – erau aproape toți recrutați dintre intelectuali. Atunci m-am gândit – spunea Seniorul – că oamenii ăștia, care au condus țara, care au fost în vârful ierarhiei sociale, se pretează la asemenea gesturi. Se putea avea încredere în deținuții de drept comun, în borfași, în hoți, în criminali, care nu trădau niciodată. Printre ei nu existau turnători, în schimb la «politici»”...

Cei de azi?

Politicienii?

Da.

Mulți din inșii care se îndeletnicesc cu politica azi ar trebui să pupe mâinile primarilor, că fără primari ar ajunge precupeți. Și ce mă amuză la ei, că veni vorba de reclusiune, este frica teribilă de pușcărie. Nu-i vezi cum fug? Ajungi iarăși la vorbele imaculatului transilvănean: „Oamenii ăștia au condus țara...” L-ai văzut plângând pe Vosgian de frica pușcăriei?

Nu.

VASILE TODÎ

Ți se rupea inima de milă. Îi tremura bărbia, parcă nu era tot ăla, care voia să impoziteze ouăle românilor. România de zi? „Groapa lui Ouatu”, dragă. Dar uite cum am ajuns să drenăm în Cloaca Maxima a politicii românești, îndepărtându-ne de „regele” Alecsandri.

Politica, domnul meu...

Roxana, politica este singura îndeletnicire umană, cu ajutorul căreia hoațele devin doamne și pungași excelențe. Să te ferești de ea, cu atât mai mult cu cât, te rog să reții, foarte puțini oameni politici români, au murit în patul lor de acasă. Și în țările mici istoria e repetabilă.

Insist! Cum comentați situația actuală din PSD, atacul doamnei Firea și scrisoarea lui Rudy Giuliani?

Măi, dragă, ca să folosesc o sintagmă îndrăgită de un politician, capabil să calce în picioare orice postulat moral, Dragnea are oase tari și poartă în cerbice un al treilea ochi, mereu neînchis. Greu îi vor veni de hac și asta nu se va întâmpla curând. Pentru el poziția pe care o ocupă în partid reprezintă o chestiune de viață sau de moarte. Dragnea nu e Mazăre, nu e un saltimbanc și nici un intelectual de calibrul lui Năstase, ca să-i poată veni ușor de hac mardeiașii. Dragnea are picioarele bine înfipite în pământ. Noi am avut, de la revolta din decembrie, doi președinți, unul perfid-conciliator și celălalt perfid-agresiv. Ei bine, Dragnea îi depășește pe amândoi.

Și ceilalți doi președinți?

Constantinescu și Iohanis? Doi funcționari modești, președinți de salon.

Dar Dragnea nu este președinte.

E mai mult decât atât, Dragnea este jupânul, el este și prim-ministru și președinte. De câte ori îl văd cum abordează diverse probleme, care nu îi convin, îmi amintesc povestea folclorică, fără perdea, a grănicerului transilvan și a împărătesei Maria Tereza, care, nedreptățit de contabilitatea pe care augusta persoană o ținea meritorului lui în relația lor intimă, a șters tabloul cu linia de cretă și a spus: „Știi ce? Uităm tot și o luăm de la capăt”. E dat în

perje teleormăneanul. Să supui, să docilizezi până la imbecilizare, un popor întreg, nu este la îndemâna și nici la îndemintea oricui.

Scrisoarea lui Giuliani.

Scrisoarea lui Giuliani reprezintă atitudinea unui vizir modern, aflat la Înalta Poartă. Noi, toată istoria noastră, am umblat cu pâra pe la ușile celor care ne-au fost stăpâni. Și niciodată nu ne-a fost rușine!

Ce ne-ar fi necesar azi, pentru a nu ne rușina înaintea neamurilor civilizate?

Noi, oricum, nu ne rușinăm, dar pentru a nu roși, măcar, urmașii, astăzi, avem nevoie, mai mult decât oricând, de un om politic deștept, bogat și cu umor, asemănător lui Petru Groza, de un om capabil să se umilească pe sine, pentru a salva ce trebuie salvat între hotarele țării sale.

Groza?

Da, da, Groza, Groza a fost la Adunarea Națională de la 1 decembrie 1918, Groza nu a făcut compromisuri cu ideea națională. De altfel, printre ardeleni se găsesc puține exemple de oameni de compromis. Să nu-l cauți pe Groza printre ei. Lui Pătru Groza nu i se poate contesta calitatea de bun român. Nici nu putea fi altfel acest descendent al unor familii de preoți ortodocși, din care popa Groza, în 1848, s-a distins drept cel mai apropiat om de Avram Iancu, lângă mormântul căruia este îngropat. Din păcate, inamicia politică a lui Pătru față de Maniu s-a fundamentat din ostilitatea familiei sale ortodoxe față de uniți, ceea ce a și determinat trimiterea lui Pătru la licee protestante în limba maghiară, pentru a evita cele două licee în limba română ce funcționau la uniții din Beiuș și Blaj.

Un om cu vederi de stânga?

Groza? Nici vorbă, era departe de a avea convingeri comuniste. Cu situația lui materială? A, că a acceptat să fie prim-ministru într-un guvern comunist... Păi, el vorbea despre comuniști calificându-i „Ăștia...” Dar, primul pas pentru a ne întrema din punct de vedere politic este cel ce duce la o serioasă lege electorală. Pentru că o lege electorală bine chibzuită asigură confortul unei majorități stabile. Iar o majoritate stabilă duce, la rândul ei, la stabilitate guvernamentală. Și astfel, se poate scăpa și de alianțele fără sfârșit.

V-am întrebat ce ne trebuie pentru a ne apropia de țările civilizate, acum aș dori să aflu ce ne lipsește?

Lipsește acestui popor, acestei țări, o realitate fundamentală pentru o națiune: clasa de mijloc. Pentru că disproporția, pe care oamenii sus puși o accentuează cotidian între ei și cei de jos, va duce, nu peste mult timp, la repulsiile incontroleabile.

A început școala. Sunteți membru de onoare al „Asociației Învățătorilor Bănățeni”, un mesaj?

Către cine?

Către dascăli, către elevi.

Măi, aș dori să consemnez, mai degrabă pentru părinți, un adevăr asupra căruia mi-aș dori să reflecteze chiar și în vacanțele copiilor.

Sunt numai ochi și... reportofon.

Dragă, am fost plăcut surprins să aflu din lectura unor cărți evreiești că, în unele cazuri, legea evreiască îl pune pe dascăl mai presus decât părinții elevilor, „căci părinții – se spune acolo – se mărginesc să dea copiilor viață pe lumea aceasta de jos, în timp ce dascălul îi îndrumă spre viața care va să vină”. Și o poveste: „Trei rabini călătoreau împreună să inspecteze starea educației în cuprinsul Palestinei. Ei au ajuns într-o localitate în care nu se afla nici un institutor. Au spus locuitorilor: «Aduceți-ne pe protegitorii orașului!» A fost adusă garnizoana. Rabinii spuseră: «Aceștia nu sunt protectorii orașului, ci distrugătorii lui.» Au fost întrebați: «Atunci cine sunt protectorii?» «Dascălii!» Și spun asta, într-o țară în care abecedarele nu au ajuns, încă, pe băncile copiilor...

Dialog consemnat de
ROXANA FURDEAN

Ediție coordonată de Diana MIHAI